

Opasraportti

Saamen kieli (2014 - 2015)

Saamen kieli - Sámeigiella - Sámikielâ

Osoite: Giellagas-instituutti / Saamen kieli, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

#ujuhus: Giellagas-instituhta / Sámeigiella, PB 1000, 90014 Oulu universitehta

#ujottâs: Giellagas-instituut / Sámekiellâ, PL 1000, 90014 Oulu ollâopâttâh

Puhelin / Telefovdna / puhelin: yliopistonlehtori / universitehtalektor / ollâopâttuvlehtor +358 29 448 3486

Sähköposti: Henkilökunnan sähköpostiosoitteet noudattavat muotoa etunimi.sukunimi@oulu.fi

Šlea#gaboasta: Bargiid šlea#gaboasta#ujuhusat leat hámis ovdanamma.sohkanamma@oulu.fi

Šle#gâpostâ: Pargeei šle#gâpostâ#ujottâsâh láá häämist ovdânommâ.suhânommâ@oulu.fi

www-sivut / www-siiddut / www-siij#oh: www.oulu.fi/giellagas

Saamen kielen oppiaineessa on kaksi linjaa, pohjoissaame ja inarinsaame. Alla annetaan ensin pohjoissaameksi yleistä tietoa oppiaineesta ja pohjoissaamen linjasta, ja sen jälkeen suomeksi tietoa inarinsaamen linjasta.

Pohjoissaamen linja

Studerenvuoigatvuohta ja oahpuid álggaheapmi

Váldoávnnasvuoigatvuohta sáhtá oažžut go ohcá universitehtii gi#a oktasašozus ja oassálastá sisabeassaniskosii. Oulu universitehta studeanta sáhtá oažžut váldoávnnasvuoigatvuohta maiddái dalle go #a#aha sámeigiella vuo##o- ja ávnnasoahpuid unnimustá árvosániin 3 ja átnu die#agottis vuoigatvuohta molsut váldoávdnasa.

Oahppoávdnasa geavatlaš rávvagat

#ak#alohkanbaji álggus ordnejuvvo o##a studeantaid ja instituhta bargiid oktasaš oahpásmuvvan- ja die#ihandilálašvuohta. Oahppit #áallet vuosttas lohkanbaji áigge persovnnalaš oahppoplánaid (POPiid). Daid gie#ahallama várás sohppojuvvo juohke studentii sierra áigi, goas lea vejolaš ságastallat ovttas universitehtalektoriin dárkilabbot gažaldagain, mat laktásit oahpuide.

Son rávve buot studeantaid gažaldagain, mat laktásit dutkosa #a#aheapmái, oalgeávnnaválljejumiide ja oahpuid ovdáneapmái. Son rávve oahppiid maid riikkaidgaskasaš lonohallama ja bargohárjehallama áššiin. Universitehtalektor lea deaivamis bargolanjas HU 327, telefonnummiris 029 448 3486.

Geah#astat oahppoávdnasii

Sámegiella válđoávnnašin

Sámegiella dutkamuš lea humanisttalaš die#asuorgi ja dan oahpahusas ja dutkamušas válđojuvvojit vuhtii giella ráhkadus ja geavaheapmi, hállon ja #állon giella, giellagáhtten, giella variašuvdna ja giella gárggiidahttin. Oahppoávdnasa oahpahus lea davvisámegillii dahje anárašgillii dan mielde goappá linnjá studeanta vällje. Davvisámegiella linnjá lea ovdasajis dárkkuhuvvon eatnigielaigiidda ja daidda, geain lea hui buorre giellamáhttu. Die#ut anárašgiella linnjá gáibádusain gávdnojit duobbelis bajil#állaga “Inarinsaame” vuolde.

Sámegiella oahppoávdnasa ulbmilin lea skuvlet má#ggamáhtolaš giella ámmátolbmuid sámeservodaga dárbbuide. Oahpuin geargan oahppit barget omd. oahpaheaddjin ja dutkin, sámegiella mediain, jorgaleami ja giellagáhttema áššedovdin, hálddahasbargguin ja giellateknologijias. Sámegiella studeren, ieh#anas dutkamuš dahkan ja bargoeallimii oahpásmuvvan lasihit studeantta vejolašvuo#aid beassat válmmaštuvvama ma##á dakkár bargguide go son háliida.

Kandidáhta- ja magisttardutkosa #a#aheapmi bistá oktiibuot sullii vihtta jagi. Kandidáhtadutkosa #a#ahanáigi lea dábála##at golbma jagi ja magisttardutkosa #a#ahanáigi guokte jagi. Sámegiella oahpuid sáhtta joatkit gitta doavttirgrá#a rádjai.

Sámegiella oalgeávnnašin

Sámegiella vuo##oahput 25 o#

Davvisámegiella linnjá oalgeávnnaoahppiin gáibiduvvo sámegiella eatnigiellamáhttu dahje mu#uid hui buorre sámegiellamáhttu. Dat studeanttat, geat háliidit lohkat sámegiella oalgeávnnašin davvisámegiella linnjás, galget oassálastit vuolgadásseiskosii. Vuolgadásseiskkus sulastahtta sisabeassaniskosa, mii ordnejuvvo juohke jagi.

Oalgeávdnasiid välljen

Studeanttat, geat ohcet ávnnaoahpaheaddjiid skuvlejupmái , #a#ahit bakkolaš oalgeávnnašin girjjálašvuo#a heivehallon vuo##oahpuid (26 o#), sámiiid kultuvrra vuo##oahpuid (25 o#), hállankommunikašuvvna oahpuid (5 o#) ja ávnnaoahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (60 o#).

Eará sámegiella studeanttat, geat eai áiggo oahpaheaddjin, sáhttet välljet oalgeávdnasiid friddja. lešgu#ege studeantta dutkkus šaddáge iešgu#etláganin aiddo oalgeávdnasiid välljejumi geažil. Heivvolaš oalgeávdnasat leat ee. sámiiid kultuvra, suomagiella, suomagiella nubbin dahje vieris giellan, eará sámegiella ja suomagiella fuolkegiella, vieris giella, girjjálašvuohta, informašuvnadutkamuš ja servodatfágat. Almmolaš gielladie#a ja fonetihka leat maid anolaš oalgeávdnasat, erenomážit daidda geat leat beroštuvvan dutki bargguin.

Sámegiella ávnnaoahpaheaddjiid skuvlejupmi

Dat studeanttat, geat háliidit lohkat sámegiella ávnnaoahpaheaddjin, #a#ahit sámegiella lassin oalgeávnnašin girjjálašvuo#a heivehallon vuo##oahpuid (26 o#), sámiiid kultuvrra vuo##oahpuid (25 o#), hállankommunikašuvvna oahpuid (5 o#) ja ávnnaoahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (60 o#). Girjjálašvuo#a heivehallon vuo##oahpuide gullá kursa 683461P *Saamen kirjallisuus* ja dat buhte gurssa 687100P *Tutkimus tutuksi*. Kurssa sisdoalus vástida Giellagas-instituhtta.

Oassi oahpaheaddji pedagogalaš oahpuin gullá kandidáhtadutkosii ja oassi magisttardutkosii. Kandidáhtadutkosii gullet 25 o# vuo##oahput, mat #a#ahuvvojit goalmát lohkanjagi áigge. Magisttardutkosii gullevaš 45 o# ávnnaoahpuid studeanta #a#a njealját lohkanjagi áigge. Ávnnaoahpaheaddjiid skuvlejumi teorehtalaš oahput #a#ahuvvojit Oulus ja stuorámus oassi oahpahushárjehallamis davvin. Sámegiella ávnnaoahpaheaddjiid skuvlejumi vástuolmmožin doaibmá universitehtalektor (HU 327, tel 029 448 3486), geas sáhtta jearrat lassedi#uid.

Studerenortnet

Vuo##ooahput #a#ahuvvojit vuosttas lohkanjagi áiggi, ávnnasoahput nuppi ja goalmát ja #iek#udeaddji oahput njealját ja vi#át lohkanjagi áigge.

Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon unnimustá árvosániin 3 ovdalگو sáhtttá álggahit ávnnasoahpuid. Vuo##ooahput ja ávnnasoahput árvvoštallojuvvojit oahpuid árvosániid gaskaárvvu mielde. Kandidáhtadutkamuš ja vuo##o- ja ávnnasoahput galget leat #a#ahuvvon unnimustá árvosániin 3 ovdalگو beassá álggahit #iek#udeaddji oahpuid. #iek#udeaddji oahput árvvoštallojuvvojit oahpuid árvosániid gaskaárvvu mielde.

Oahpahasprográmma

Oahpahasprográmma (ng. #ak#a- ja gi##adie#áhus) ilbmá juohke lohkanjagi álggus instituhta almmuhantávvalii. Die#áhus lea oaidnimis maid instituhta www-siidduin báikkis *áigeguovdli*. Almmuhantávvalis almmuhuvvo maid o##a kurssain, logaldatáiggiid ja -báikkiid rievdamiin, guosselogaldalliin, stipeanddain, rabas bargosajiin jna. Oahpuid govvádusaid oktavuo#as máinnašuvvon periodat 1 ja 2 leat #ak#alohkanbajis ja periodat 3 ja 4 fas gi##alohkanbajis.

Tenttet ja daidda almmuheapmi

Vuo##o- ja ávnnasoahpuin leat eanaš logaldat- ja hárvohkurssat ja daidda dábála##at gullá tentte #a#aheapmi. #a#ahanvuogit molsašuddet kurssaid mielde ja tenttiid lassin esseat, logaldatbeaivegirjjit ja girjetenttet leat vejola##at. Ávnnas- ja #iek#udeaddji oahpuide gullet ollu váljakurssat ja daid sáhtttá #a#ahit girjetenten dahje essean.

Logaldattentiide ii dárbbáš almmuhit iežas, jos ii sierra sohppojuvvo. Kurssaide, mat #a#ahuvvojit girjetenten, galgá almmuhit iežas die#agotti dahje oahppoávdnasiid tentedilálašvuhtii. Almmuheami galgá dahkat WebOodi bokte (<https://weboodi oulu.fi/oodi/>) unnimustá logi beaivvi ovdal aitosáš tentebeaivvi. Die#agotti ja oahppoávdnasiid tentebeaivemearit gávdnojit Humanisttalaš die#agotti www-siidduin báikkis *studeren*, *tentebeaivvit*. Tentebohtosat leat oaidnimis elektrovnnalaš registaris Oodis ja instituhta almmuhantávvalis tenteboa#usbearpmas. Tenteboa#usbearpmas almmuhuvvo studeantta nama sajis su studerennummir ja dan lassin kurssa dahje tentte árvosátni.

Almmuheapmi ja doaimmahatbálvalusat

Studeanta galgá almmuhit iežas jahkása##at studeantabálvalusaid oahppodoaimmahakii (KE 1020). Namma- ja #ujuhusdie#uid rievdamis galgá almmuhit sihke studeantabálvalusaid doaimmahakii ja Giellagas-instituhtii.

Pohjoissaamen linja

Vuo##ooahput / Perusopinnot (25 op)

683462Y	HOPS-henkilökohtainen opintosuunnitelma I	0 op
683407P	Sojahanoahppa / Taivutusoppi	5 op
683406P	Jietnadatahppa / Äänneoppi	5 op
683477P	Sátneráhkadeapmi / Sananmuodostusoppi	4 op
683404P	C#állin ja giellagáhtten I / Kirjoittaminen ja kielenhuolto I	4 op
683439P	Jorgaleapmi I / Kääntäminen I	4 op
683488P	Gielaid áitatvulošvuohhta ja ealáskahttin I / Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen	3 op

Ávnnasoahput / Aineopinnot (45 op)

- 683463Y HOPS- henkilökohtainen opintosuunnitelma II 0 op
- 683489A Sámi girjjálašvuohta / Saamelainen kirjallisuus 5 op
- 683440A Jorgaleapmi II / Kääntäminen II 4 op
- 683414A Sátnerádjju / Sanasto 3 op
- 683417A C#állin ja giellagáhtten II / Kirjoittaminen ja kielenhuolto II 4 op
- 683441A Cealkkaoahppa / Lauseoppi 4 op
- 683490A Gielaide áitatvulošvuohta ja ealáskahttin II / Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen II 4 op
- 683487A Dutkanmateriála #oaggin ja gie#ahallan / Tutkimusaineiston keruu ja käsittely 3 op
- 683420A Kandidáhtadutkamuš / Kandidaatintutkielma 10 op
- 683430A Maturitehta (kandidáhtadutkkus) / Kypsyysnäyte (kandidaatintutkielma) 0 op
- 683450A Váljaoahput / Valinnaisia opintojaksoja 2 tai 8 op
- 683421A Bargoeallimii oahpásmuvvan / Tutustuminen työelämään (valinnainen) 6 tai 8 op

#iek # udeaddji oahput / syventävät opinnot (80 op)

- 683465Y HOPS –henkilökohtainen opintosuunnitelma III 0 op
- 683422S Anáraš- dahje nuortalašgiella / Inarin- tai koltansaame 5 op
- 683485S Láidehus eará sámegeleide / Johdatus muihin saamen kieliin 4 op
- 683452S Jorgaleapmi III / Kääntäminen III 4 op
- 683433S Dutkamuša historjá / Tutkimuksen historia 4 op
- 683479S Teorehtalaš girjjálašvuohta / Teoreettinen kirjallisuus 3 op
- 683429S Váljaoahput / Valinnaiset kurssit 8 op
- 683491S Giellahistorjá / Kielihistoria 3 op
- 683492S Sociolingvistiikka ja kontáktalingvistiikka ja / Sociolingvistiikka ja kontaktilingvistiikka 4 op
- 683426S Graduseminára / Graduseminaari 5 op
- 683427S Pro gradu –dutkamuš / Pro gradu –tutkielma 40 op
- 683431S Maturitehta (magisttardutkkus) / Kypsyysnäyte (maisterintutkinto) 0 op

Inarinsaamen linja

Opiskelu oikeus ja opintojen aloittaminen

Pääaineoikeuden voi saada osallistumalla lähtötasokokeeseen. Lisätietoja lähtötasokokeesta antaa inarinsaamen lehtori.

Opintoneuvonta

Syyslukukauden alussa järjestetään uusien opiskelijoiden ja instituutin henkilökunnan yhteinen tiedotus- ja tutustumistilaisuus. Opiskelijat laativat ensimmäisen lukukauden lopussa ensimmäisen henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa (HOPS). Sen käsittelyä varten sovitaan erilliset ajat, jolloin on mahdollisuus keskustella tarkemmin opintoihin liittyvistä kysymyksistä lehtorin ja amanuenssin kanssa.

Opintojensa aikana opiskelijat laativat yhteensä kolme henkilökohtaista opintosuunnitelmaa: ensimmäisen lisäksi vaaditaan vielä kaksi suunnitelmaa, joista toinen kuuluu kandidaatintutkintoon ja toinen maisterintutkintoon. Henkilökohtaisten opintosuunnitelmien teko on pakollista: niistä ei saa opintopisteitä, mutta niistä tulee merkintä opintorekisteriin.

Lehtori neuvoo opiskelijoita mm. tutkinnon suorittamiseen, sivuainevalintoihin ja opiskelun etenemiseen liittyvissä kysymyksissä. Hän on tavattavissa puhelinnumerosta 029 448 3486.

Katsaus oppinaineeseen

Inarinsaamen kielen opetus ja tutkimus Oulun yliopistossa on uutta. Inarinsaamesta tuli sivuaine vuonna 2000, ja itsenäiseksi maisterintutkintoon johtavaksi linjaksi saamen kielen pääaineeseen se tuli 2011 – tämän opinto-oppaan ilmestyessä. Inarinsaamen opetus- ja tutkimuskohteena ovat kielen rakenne ja käyttö, puhuttu ja kirjoitettu kieli, kielen teoreettinen ja käytännön kielenhuolto sekä kielen vaihtelu ja kehitys. Linjan opetus on inarinsaamenkielistä, mutta opintoihin sisältyy myös muiden saamen kielten, esim. pohjois- ja koltansaamen, opintoja. Osa opinnoista voidaan yhdistää pohjoissaamen ja saamelaisen kulttuurin opetukseen, joten opetuskielenä on toisinaan myös suomi. Koska etenkin pohjoissaamea kuulee paljon ja koska pohjoissaamen ja inarinsaamen yhteydet käytännössä ovat tiiviit, olisikin toivottavaa, että opiskelija osallistuisi ainakin pohjoissaamen alkeis- ja jatkokurssille. Opinto-ohjelman osalta tämä tosin ei ole pakollista.

Inarinsaamen linja on rakennettu siten, että inarinsaame sopii pääaineeksi sekä vieraskielisille aloittelijoille että kieltä paremmin hallitseville – joko kieltä äidinkielenään tai äidinkielen omaisesti puhuville. Opinto-ohjelman runko on pitkälti koottu inarinsaamen täydennyskoulutuksen (2009–2010) kokemusten pohjalta – koulutuksen, jossa inarinsaamea osaamattomista eri alojen ammattilaisista koulutettiin oman alansa kielensiirtäjiä. Jo kaksi sukupolvea on menettänyt kieltä, joten kieli tarvitsi toimijoita kieliyhteisön ulkopuolelta. Jotta vieraskielinenkin voi saavuttaa erinomaisen toiminnallisen ja jopa äidinkielen omaisen kielitaidon, tämän vuoksi perusopintojen aloitustasoa on nostettu. Tämä on tehty siten, että opintojakso *Inarinsaamen alkeiskurssi* ei kuulu perusopintoihin. Tämä opintojakso kuitenkin voidaan suorittaa Oulun yliopistossa. Tämän opintojakson voi korvata esimerkiksi lukion B3-oppimäärällä.

Saamen kielen oppinaineen tavoitteena on kouluttaa monitaitoisia kielen ammattilaisia saamelaisyhteisön tarpeisiin. Tästä syystä inarinsaamen linjalle on räätälöity tiettyjen alojen opintoja. Esimerkiksi kääntäminen korostuu työmarkkinoilla oppimateriaalin laadintatehtävissä sekä kirjallisuuden kääntämisessä. Inarinsaamelaisessa kieliyhteisössä tietämys kielen revitalisaatiosta on yksi kielen keskeisistä kivijaloista, joten tämä näkemys on tuotu erityisesti esiin. Lisäksi opetus- ja tutkimustehtäviin tarvitaan asiantuntijoita, samoin saamenkielisiin viestimiin, kielenhuoltoon sekä hallintotehtäviin.

Useamman kuin yhden saamen kielen opiskelu, oman tutkimuksen tekeminen ja työelämään tutustuminen lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia päästä valmistumisen jälkeen haluamaansa tehtävään. Työelämään tutustutaan jo opiskeluvaiheessa, ja työharjoittelujakso kuuluu kandidaatin tutkinnon opintoihin.

Opiskelija valitsee sivuaineensa kiinnostuksensa sekä sen mukaan, millaisiin työtehtäviin hän pyrkii opintojensa jälkeen. Saamen kielten opintoja voi jatkaa aina tohtorintutkintoon asti. Yhä useammat saamen kieliä opiskelleet maisterit jatkavatkin opintojaan joko heti valmistuttuaan tai muutaman vuoden työkokemuksen jälkeen.

Saamen kieltä voi Giellagas-instituutissa opiskella joko inarinsaamen tai pohjoissaamen linjalla. Muita Giellagas-instituutissa opetettavia aineita ovat pohjoissaame vieraana kielenä sekä saamelainen kulttuuri. Nämä sopivat sivuaineiksi myös inarinsaamen opiskelijoille.

Inarinsaamen linja

Perusopintoja edeltävät opinnot:

683617P Inarinsaamen alkeiskurssi, 5 op

Aineenopettajaksi opiskeleville:

683461P Saamen kirjallisuus, 3op

Perusopinnot

683651Y HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma I (Inarinsaamen kieli) (0 op)

683622P Inarinsaamen peruskurssi (8 op)

683623P Johdatus inarinsaamen kieleen ja inarinsaamelaiseen kulttuuriin (2 op)

683624P Inarinsaamen kielen tutkimuksen perusteet (3 op)

683625P Taivuttamisen harjoituskurssi (3 op)

683626P Inarinsaamen kielen suullinen käyttö (5 op)

683627P Inarinsaamen kielen kirjallinen käyttö I (4 op)

Aineopinnot

683652Y HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (Inarinsaamen kieli) (0 op)

683628A Inarinsaamen äänne- ja muoto-oppi (6 op)

683629A Inarinsaamen kirjakielen vaiheet (3 op)

683630A Inarinsaamen lauseoppi (4 op)

683609A Inarinsaamen sananmuodostusoppi (4 op)

683631A Inarinsaamen kielen kirjallinen käyttö II (5 op)

683632A Inarinsaamenkieliseen työelämään tutustuminen (6-8 op)

683633A Tutkimusmateriaalin kokoaminen ja käsittely (3 op)

683619A Kandidaatintutkielma / Inarinsaame (10 op)

683620A Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/Inarinsaame (0 op)

Valinnaiset aineopinnot

683634A Johdatus kielen revitalisaatioon (saamelainen kulttuuri) (5 op)

683635A Kielen revitalisaatiomenetelmät (saamelainen kulttuuri) (5 op)

683636A Inarinsaame erikoisalan kielenä (3 op)

683637A Inarinsaamenkielinen kielimestari-oppilas-työskentely (3 op)

683638A Inarinsaamen käännösviestintä I: suomi-inarinsaame (5 op)

683639A Käännösviestintä II: inarinsaame-suomi (4 op)

683640A Käännösviestintä III: suomi-inarinsaame tai inarinsaame-suomi (4-6 op)

Syventävät opinnot

- 683653Y HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (Inarinsaamen kieli) (0 op)
- 683641S Inarinsaamen fonologia ja morfologia (5 op)
- 683642S Inarinsaamen murteet (3 op)
- 683643S Inarinsaamen kielihistoria (3 op)
- 683644S Tutkimuksen historia (3 op)
- 683647S Pohjoissaame/koltansaame (5 op)
- 683648S Alueellinen variaatio (3 op)
- 683649S Itsenäinen käänösprojekti (4-7 op)
- 683645S Graduseminaari (5 op)
- 683646S Pro gradu -tutkielma (40 op)
- 683650S Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/inarinsaame)

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

- 683648S: Alueellinen variaatio, 3 op
- 683645S: Graduseminaari, 5 op
- 683426S: Graduseminaari, 5 op
- 683462Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (saamen kieli), 0 op
- 683463Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (saamen kieli), 0 op
- 683465Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (saamen kieli), 0 op
- 683652Y: HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (inarinsaamen kieli), 0 op
- 683653Y: HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (inarinsaamen kieli), 0 op
- 683651Y: HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma I (inarinsaamen kieli), 0 op
- 683636A: Inarinsaame erikoisalan kielenä, 3 op
- 683617P: Inarinsaamen alkeiskurssi, 5 op
- 683641S: Inarinsaamen fonologia ja morfologia, 5 op
- 683627P: Inarinsaamen kielen kirjallinen käyttö I, 4 op
- 683631A: Inarinsaamen kielen kirjallinen käyttö II, 5 op
- 683626P: Inarinsaamen kielen suullinen käyttö, 5 op
- 683624P: Inarinsaamen kielen tutkimuksen perusteet, 3 op
- 683643S: Inarinsaamen kielihistoria, 3 op
- 683629A: Inarinsaamen kirjakielen vaiheet, 3 op
- 683638A: Inarinsaamen käänösviestintä I: suomi-inarinsaame, 5 op
- 683630A: Inarinsaamen lauseoppi, 4 op
- 683642S: Inarinsaamen murteet, 3 op
- 683622P: Inarinsaamen peruskurssi, 8 op
- 683609A: Inarinsaamen sananmuodostusoppi, 5 op
- 683628A: Inarinsaamen äänne- ja muoto-oppi, 6 op
- 683637A: Inarinsaamenkielinen kielimestari-oppilas-työskentely, 3 op
- 683632A: Inarinsaamenkieliseen työelämään tutustuminen, 6 - 8 op
- 683649S: Itsenäinen käänösprojekti, 4 - 7 op
- 683623P: Johdatus inarinsaamen kieleen ja inarinsaamelaiseen kulttuuriin, 2 op
- 683634A: Johdatus kielen revitalisaatioon (saamelainen kulttuuri), 5 op
- 683485S: Johdatus muihin saamen kieliin, 5 op
- 683420A: Kandidaatintutkielma, 10 op
- 683619A: Kandidaatintutkielma/inarinsaame, 10 op

683635A: Kielen revitalisaatiomenetelmät (saamelainen kulttuuri), 5 op
 683491S: Kielihistoria, 5 op
 683488P: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen I, 3 op
 683490A: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen II, 4 op
 683404P: Kirjoittaminen ja kielenhuolto I, 4 op
 683417A: Kirjoittaminen ja kielenhuolto II, 4 op
 683422S: Koltan- tai inarinsaame, 5 op
 683620A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/inarinsaame), 0 op
 683430A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/pohjoissaame), 0 op
 683650S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/inarinsaame), 0 op
 683431S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/pohjoissaame), 0 op
 683639A: Käännösviestintä II: inarinsaame-suomi, 4 op
 683640A: Käännösviestintä III: suomi-inarinsaame tai inarinsaame-suomi, 4 - 6 op
 683439P: Kääntäminen I, 5 op
 683440A: Kääntäminen II, 4 op
 683452S: Kääntäminen III, 3 op
 683441A: Lauseoppi, 5 op
 683647S: Pohjoissaame/koltansaame, 5 op
 683406P: Pohjoissaamen äänneoppi, 5 op
 683646S: Pro gradu -tutkielma (inarinsaame), 40 op
 683427S: Pro gradu-tutkielma, 40 op
 683489A: Saamelainen kirjallisuus, 5 op
 683461P: Saamen kirjallisuus, 3 op
 683477P: Sananmuodostusoppi, 3 - 4 op
 683414A: Sanasto, 5 op
 683492S: Sosiolingvistiikka ja kontaktilingvistiikka, 4 op
 683625P: Taivuttamisen harjoituskurssi, 3 op
 683407P: Taivutusoppi, 5 op
 683479S: Teoreettinen kirjallisuus, 3 op
 683644S: Tutkimuksen historia, 3 op
 683433S: Tutkimuksen historia, 3 op
 683487A: Tutkimusaineiston keruu ja käsittely, 4 op
 683633A: Tutkimusmateriaalin kokoaminen ja käsittely, 3 op
 683421A: Tutustuminen työelämään, 5 op
 683429S: Valinnaiset kurssit, 2 - 12 op
 683450A: Valinnaisia opintojaksoja, 1 - 8 op

Opintojaksoiden kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

683648S: Alueellinen variaatio, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

suomi ja inarinsaame

Ajoitus:

4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään saamen kieleen, kielten pääpiirteisiin ja kielten välisiin eroihin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tunnistaa saamen kielet, niiden väliset erot ja osaa kuvata alueellisten varianttien pääpiirteet.

Sisältö:

Saamelaiskielten ja niiden murteiden tuntomerkit ja kehittyminen, kielten äänne- ja muoto-opin pääpiirteet.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen.

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat; kurssi vapaa kaikille

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Sammallahti, Pekka 1998: The Saami Languages. An Introduction. s. 6–38 ja monisteita. Tekstejä ja äänitteitä.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683645S: Graduseminaari, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana kerrataan tutkimussuunnitelman teko sekä referoidaan opiskelijan oman tutkimusalan kannalta keskeistä lähdekirjallisuutta. Lisäksi opintojakson aikana laaditaan seminaarityö, joka esittelee tutkimusta, sen alustavia tuloksia sekä tutkimuksen problematiikkaa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa laatia työnsä tutkimussuunnitelman ja referoida tutkimusalaansa liittyvää kirjallisuutta. Hän osaa järjestää, esittää ja arvioida analyttisesti tutkimustietoa. Opiskelija osaa laatia tutkimuksestaan seminaarityön, jossa tuo esille tutkimuksensa alustavia tutkimustuloksia ja problematiikkaa. Hän osaa puolustaa työtään tieteellisissä keskusteluissa. Opiskelija arvioi tutkielmansa erikoisalaa ja osaa kehittää valmiuksiaan tutkimuksen tekemiseen. Hän osaa opponoida muiden seminaaritöitä.

Sisältö:

Tutkimussuunnitelman ja n. 10-sivuisen seminaarityön laatiminen, tutkimusalaan liittyvän kirjallisuuden referointi ja tieteellistä keskustelua. Seminaarit: kirjareferointi, tutkimussuunnitelma, tutkimushistoria ja seminaarityö.

Opiskelija osallistuu myös muuhun seminaarityöskentelyyn ja opponoi muiden seminaaritöitä. Pakollisten seminaarien lisäksi myös pro gradu -ohjausseminaarit.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, seminaarityöskentely, tutkimussuunnitelman ja seminaarityön kirjoittaminen ja tutkimusalan kirjallisuuden referointi.

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Opintojakso Tutkimuksen historia suoritetaan graduseminaarin yhteydessä.

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä kirjallisuus; Heikkinen, Agander ja Vaattovaara (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Kinnunen, Merja & Löytty, Olli (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5–89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tukielman kirjoittamiseen, s. 3–55, 89–191; Juha T Hakala: Uusi graduopas.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

seminaarityöt ja seminaarityöskentely

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683426S: Graduseminari, 5 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhtta ordnet, buktit ovdan ja árvvoštallat die#alaš die#uid ja dahkat die#alaš dutkamuš a ieh#anasat.

Sisältö:

Sisdoallu: Dutkanplána ja seminárabarggu #állin, bagadallanseminárat ja die#alaš ságastallan. Studeanta maidái opponere earáid seminárabargguid.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Seminárabargan, dutkanplána ja seminárabarggu #állin.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683433S *Dutkamuš historjá* ja 683479S *Teorehtalaš girjjálašvuohta* #a#ahuvvojit graduseminára oktavuo#as.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: *Tutki ja kirjoita*, studeantta iežas dutkansuorggi die#alaš girjjálašvuohta.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: seminárabarggut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/ hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683462Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (saamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

0 op

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

683463Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (saamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

0 o#

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

683465Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (saamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

0 o#

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

683652Y: HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (inarinsaamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2.-3. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Sisältö:

Opiskelija päivittää ja tarkistaa oman opintosuunnitelmansa kandidaatintutkielman ja HuK-tutkinnon suorittamiseksi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

HOPS-palaverit oma opettajan ja kandidaattiseminaarin opettajan kanssa.

Kohderyhmä:

pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kandidaatintutkielman aloittamisen yhteydessä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

683653Y: HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (inarinsaamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

3. - 4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on tutkinnon loppuun suorittamiseksi tehty suunnitelma, joka rakentuu omista (työllistymis)tavoitteista suhteessa koulutukseen

Sisältö:

Aikaisempien HOPS-suunnitelmien tarkentaminen

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

HOPS-palaveri pro gradu -tutkielmasta vastaavan professorin kanssa, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolun

Kohderyhmä:

Maisteriopinnot aloittavat opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

Pro gradu -tutkielman aiheenvalintaprosessin yhteydessä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu

Vastuuhenkilö:

omaopettaja

683651Y: HOPS -henkilökohtainen opintosuunnitelma I (inarinsaamen kieli), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija laatii kandidaatintutkinnon suorittamiseksi suunnitelman, joka rakentuu omista (työllistymis) tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Toteutustavat:

Osallistuminen tiedotustilaisuuksiin ja HOPS-palaverit omaopettajan kanssa, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsä käyttäen hyväkseen HOPS-lomakkeita.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Heti opintojen alkuvaiheessa

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

omaopettaja

683636A: Inarinsaame erikoisalan kielenä, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

3. – 4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana tutustutaan erikoisalojen inarinsaamenkieliseen sanastoon. Keskeisiä tavoitteita ovat inarinsaamenkielisen erikoissanaston hallinta ja käyttö.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa käyttää erikoisalojen inarinsaamenkielistä sanastoa ja pystyy hyödyntämään sitä käytäntöön. Lisäksi hän pystyy analysoimaan valitsemansa erikoisalan kieltä.

Sisältö:

Opiskelija valitsee erikoisalaksi esim. biologian, maantieteen, kemian, fysiikan, matematiikan, historian, uskonnon, hallinnon tai lakitieteen. Hän kerää valitsemansa erikoisalan keskeisen sanaston sekä laatii keräämäänsä sanastoa apunaan käyttäen erikoisalaan liittyvän 45 minuutin alustuksen. Alustus kommentoidaan ja siitä keskustellaan ryhmässä.

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

johdantoluennot, ohjattu itsenäinen pienryhmätyöskentely (alustus laaditaan 2 – 3 hengen pienryhmissä) sekä seminaarityöskentely (opiskelijoiden alustuspuheenvuorot ja niiden kommentointi)

Kohderyhmä:

inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat; kurssi soveltuu erityisesti opettajiksi aikoville tai sellaisille opiskelijoille, jotka tarvitsevat kyseisen erikoisalan sanastoa.

Esitietovaatimukset:

vähintään 2 /3 aineopinnoista suoritettuna

Yhteydet muihin opintopakettiin:

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

sanastotyö sekä harjoitukset

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683617P: Inarinsaamen alkeiskurssi, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683617P Inarinsaamen alkeiskurssi (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi ja inarinsaame

Ajoitus:

1.vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään inarinsaamen ydinkielioppiin, harjoitellaan ääntämystä sekä päivittäisiin arkirutiineihin liittyvää sanastoa. Kurssin aikana keskustellaan päivittäiseen elämään liittyvistä aiheista sekä kirjoitetaan yksinkertaisia tekstejä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee inarinsaamen alkeista ydinkieliopin sekä päivittäiseen elämään liittyvää keskeistä perussanastoa. Opiskelija osaa lukea helppoja tekstejä, keskustella helpoista aiheista sekä kirjoittaa saameksi lyhyitä kirjoitelmia.

Sisältö:

Luku-, kirjoitus- ja ääntämisharjoituksia; kielioppia sekä tekstin- ja kuullunymmärtämiseen liittyviä harjoituksia.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Vapaa kaikille. Soveltuu opiskelijoille, jotka haluavat opiskella inarinsaamen perusopintoja tai jotka haluavat perustietoja inarinsaamen kielestä.

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Sovitaan erikseen.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti ja harjoitukset

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

tuntiopettaja

Lisätiedot:

Tämä opintojakso korvaa pohjoissaamen opintojen opintojakson 683422S Koltan- tai inarinsaame.

683641S: Inarinsaamen fonologia ja morfologia, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

4. – 5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään inarinsaamen fonologian ja morfologian ongelmakohtiin. Fonologiassa keskitytään erityisesti äänneiden keston harjoitteluun. Morfologiassa keskeisellä sijalla ovat sanassa tapahtuvat vaihtelut sekä vaikeiksi koetut taivutusmuodot. Opintojakson pääpaino on suullisessa kielitaidossa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelijalla on syvällinen tietämys inarinsaamen ääntämisestä ja vaikeimmistakin taivutustyypeistä.

Sisältö:

1) Ääntäminen: Pitkät, lyhyet ja venytetyt vokaalit; pitkät ja lyhyet diftongit; lyhyet, puolipitkät ja pitkät konsonantit; konsonanttien soinnillisuus ja soinnittomuus 2) Taivutus: sanassa tapahtuvat vaihtelut (vokaalivaihtelut, vokaalien ja konsonanttien pituusvaihtelut), kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen astevaihtelu sekä muut vartalossa tapahtuvat konsonanttivaihtelut; vaikeiksi koettujen taivutusmuotojen kertaus sekä suomen ja inarinsaamen morfosyntaktiset erot.

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

harjoitukset ja pienryhmätyöskentely

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot kokonaan sekä aineopinnoista vähintään seuraavat kurssit: Äänne- ja muoto-oppi, lauseoppi, sanamuodostusoppi ja kielen kirjallinen käyttö II.

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

harjoitukset

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683627P: Inarinsaamen kielen kirjallinen käyttö I, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Opetuskieli:

inarinsaame (tarvittaessa apukielenä suomi)

Ajoitus:

1. vuosi, 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään inarinsaamen suulliseen ilmaisuun erilaisten opettajajohtoisten keskustelu- ja kuunteluharjoitusten avulla.

Opintojakson suoritettuaan Opiskelija osaa aktiivisesti tuottaa sujuvaa inarinsaamea ja ymmärtää hänelle puhuttua kieltä.

Sisältö:

Suulliset harjoitukset, kuunteluharjoitukset ja ryhmätyöt

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Harjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

suoritettuna vähintään opintojakso Inarinsaamen peruskurssi.

Yhteydet muihin opintoihin:

Oppimateriaali:

sovitaan opettajan kanssa

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

harjoitukset sekä itsenäiset kirjoitustehtävät

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5.

Vastuuhenkilö:

tuntiopettaja ja / tai lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683631A: Inarinsaamen kielen kirjallinen käyttö II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

2. - 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson pääpaino on erilaisissa kirjoitustehtävissä, jotka kirjoitetaan eri teksti- ja tyyllilajeja hyödyntäen. Lisäksi kurssin aikana tehdään suomi-inarinsaame-käännösharjoituksia, joiden aikana opiskelija harjaantuu kääntämiseen liittyviin tekstitehtäviin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kirjoittaa lähes virheetöntä inarinsaamea. Opiskelija tunnistaa erityyppiset teksti- ja tyyllilajit sekä harjaantuu prosessikäntämiseen.

Sisältö:

Erityyppisiin tekstilajeihin liittyvät kirjoitustehtävät sekä lyhyet käännösharjoitukset suomi-inarinsaame.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille.

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot sekä aineopinnoista kirjakielen vaiheet, taivutusoppi sekä lauseoppi.

Oppimateriaali:

Anarâš- ja Kierâš-lehdet; Petter Morottaja 2009: Kirjälâšvuotâ jottâá já symboleh kirdâ##eh fantasia suájáiguin. - Omin sanoin, s. 65-70. Hels Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2004: Tutki ja kirjoita. 10., uudistettu painos. Helsinki. Tammi;inki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisut Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

kirjalliset tuotokset sekä osallistumisaktiivisuus

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683626P: Inarinsaamen kielen suullinen käyttö, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

inarinsaame (tarvittaessa apukielenä suomi)

Ajoitus:

1. vuosi, 3. ja 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään inarinsaamen suulliseen ilmaisuun erilaisten opettajajohtoisten keskustelu- ja kuunteluharjoitusten avulla. Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa aktiivisesti tuottaa sujuvaa inarinsaamea ja ymmärtää hänelle puhuttua kieltä.

Sisältö:

Suulliset harjoitukset, kuunteluharjoitukset ja ryhmätyöt.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Harjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

suoritettuna vähintään opintojakso Inarinsaamen peruskurssi.

Yhteydet muihin opintoihin:

Oppimateriaali:

radio-ohjelma Anarâš saavah sekä opettajan jakama materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

harjoitukset ja suullinen tentti

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori ja / tai tuntiopettaja

Työelämäyhteistyö:

-

683624P: Inarinsaamen kielen tutkimuksen perusteet, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 3. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään tärkeimpiin inarinsaamen kielen tutkijoihin ja heidän työhönsä, tutustutaan inarinsaamen kielen käyttöön tieteen ja tutkimuksen kielenä sekä kiinnitetään huomiota inarinsaamenkieliseen tutkimusterminologiaan.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee inarinsaamen kielen tutkimuksen historian sekä tieteellisen kirjoittamisen työtavat ja inarinsaamen tutkimukseen liittyvän perusterminologian.

Sisältö:

Kurssilla esitellään inarinsaamen fonetiikkaan, fonologiaan, morfologiaan, syntaksiin ja sanastoon liittyvää aiempaa tutkimusta. Lisäksi kurssilla käydään läpi tieteellisen kirjoittamisen ja tutkimuksen perusteita. Opetusta havainnollistetaan inarinsaamen kielestä poimittujen esimerkkien avulla.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus tai itseopiskelu

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

Suoritettuna vähintään opintojakso Inarinsaamen peruskurssi.

Yhteydet muihin opintoihin:

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitukset ja tentti TAI koko opintojakson suorittaminen kirjallisuus pohjaisesti (tentti tai essee)

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori tai tuntiopettaja

Työelämäyhteistyö:

-

683643S: Inarinsaamen kielihistoria, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja / tai suomi

Ajoitus:

4. - 5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana tutustutaan saamen kielen kehitykseen luentojen ja tekstianalyysiharjoitusten avulla.

Eriyisenä tarkastelun kohteena on saamen ja suomen historiallinen yhteys.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tunnistaa ja osaa määritellä saamen kielen kehityksen päälinjat, erityisesti historiallisen yhteyden suomen kieleen.

Sisältö:

tutustumista saamen kielen kehitykseen sekä tekstianalyysiharjoituksia

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot ja harjoitukset; omatoiminen perehtyminen kirjallisuuteen

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

suoritettuina perus- ja aineopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Pekka Sammallahti: The Saami Languages. An Introduction. s. 1 – 5 ja s. 39 – 94.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

essee, tekstianalyysi sekä tentti

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683629A: Inarinsaamen kirjakielen vaiheet, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana käsitellään inarinsaamen kirjakielen historia ja seurataan ortografian kehittymistä ensimmäisistä kirjoitetuista teksteistä nykypäivään. Kirjakielen historiassa käsitellään erityisesti kirjakielen kehitysvaiheet 1850-luvulla, kielentutkija A. V. Koskimiehen inarinsaamelaisten kielenoppaiden kirjoittamat kirjeet 1880-luvulla sekä siirtymävaihe 1900-luvun alkuun, jolloin ensimmäiset inarinsaamenkieliset uskonnolliset kirjat ilmestyivät. Kurssin aikana käsitellään 1900-luvun ortografiamuutokset sekä tutustutaan kielen kirjoittajiin ja heidän teksteihinsä ja ortografiaan.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kertoa sekä inarinsaamen kirjakielen historian että ortografian synnyn ja kehityksen. Pääpaino on 1800- ja 1900-lukujen kielessä.

Sisältö:

Tärkeimpiin 1800- ja 1900-luvun inarinsaamelaisiin kirjoittajiin ja heidän ortografiaansa tutustuminen.

Merkittävimpien tieteilijöiden ja kirkon vaikuttajien rooli inarinsaamen kirjakielen synnyssä ja heidän käyttämänsä ortografia.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot, harjoitukset ja pienryhmätyöskentely

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

suoritettuna inarinsaamen perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Elias Lönnrot 1854: Ueber den Enare-Lappischen Dialekt; A.V. Koskimiehelle lähetetyt kirjeet 1880-luvulla. ; E.W. Borg 1859: Anar sämi kiela aapis kirje ja doktor Martti Lutherus ucca katkismus. Oulu: Chr. Ev. Bark; Anarâš-kalender 2005; Marja-Liisa Olthuis 2006: 1800-luvun inarinsaame ja inarinsaamen kirjakielen synty; Marja-Liisa Olthuis 2009: Mii kirjekieliä lii já maht tot šadda? Omin sanoin, s. 75 – 89. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisut. www.kotus.fi > verkkojulkaisut > omin sanoin – kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta; T. I. Itkonen & A. V. Koskimies: Inarinlappalaista kansantietoutta (soveltuvin osin); opettajan jakama materiaali; Anarâš – Inarinsaamelaiset <http://www.samimuseum.fi/anaras/index.html>; Kopiot 1800-luvun kielimestareiden lähettämistä kirjeistä A. V. Koskimiehelle; Matti Morottaja 2001: Anarâškielälâš sensaatio. – Anarâš 14. ihekerdi, Roovvâdmáánu. Sivut 4 – 5. Inari: Anarâškielâ servi; Ritva Kangasniemi & Petra Kuuva 2003: Jormo-Hendrih. – Anarâš 16. ihekerdi. Porgemáánu. Sivut 9 – 10. Inari: Anarâškielâ servi. Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen sekä oppimispäiväkirja; kurssin voi suorittaa myös kirjallisuus pohjaisesti: tentti tai essee Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683638A: Inarinsaamen käännösviestintä I: suomi-inarinsaame, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakso perehdyttää opiskelijan asiatekstien kääntämiseen, käännösprosessin kulkuun ja valmiin käännöksen kriittiseen tarkasteluun. Tavoitteisiin pyritään yksittäisten käännösharjoitusten sekä protokollatutkimuksen avulla. Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kääntää asiatekstejä inarinsaameksi, tietää miten käännösprosessi etenee ja osaa valita ratkaisut erilaisissa kääntämisen ongalmatilanteissa. Opiskelija osaa arvioida kriittisesti valmista käännöstä.

Sisältö:

käännösprosessin harjoittelu tekstianalyysin avulla, itsenäiset käännösharjoitukset

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot, ryhmäharjoitukset ja itsenäiset käännöstehtävät

Kohderyhmä:

inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

suoritettuna vähintään 2 /3 inarinsaamen aineopinnoista

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti ja oppimispäiväkirja kustakin käännöstehtävästä

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Opintojakso soveltuu erityisesti kääntäjiksi aikoville.

683630A: Inarinsaamen lauseoppi, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana harjoitellaan inarinsaamen lauseenjäsennystä tarkastelemalla lauseenjäsenten syntaktisia ja semanttisia rooleja. Lisäksi kiinnitetään huomiota suomen ja inarinsaamen morfosyntaktisiin eroihin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa nimetä inarinsaamen lauseenjäsened ja lauseenjäsenten semanttiset roolit. Opiskelija osaa kertoa suomen ja inarinsaamen morfosyntaktisesta eroista sekä inarinsaamen rektiotapauksista.

Sisältö:

Lauseenjäsened ja lauseenjäsennysharjoitukset tekstien avulla. Erityisesti suomen ja inarinsaamen morfosyntaktisten yhtäläisyyksien ja erojen havainnointi lauseenjäsennyksen avulla.

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot ja lauseenjäsennysharjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille.

Esitietovaatimukset:

Suoritettuna inarinsaamen perusopinnot sekä aineopinnoista äänne- ja muoto-oppi

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis & Taarna Valtonen 2010: Ceelhâoppâ. Luentomoniste; opettajan jakama materiaali;

Oheismateriaali: Iso suomen kielioppi 2004: Auli Hakulinen (päätoim.), Maria Vilkuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen ja Irja Alho. SKS 950. Helsinki.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti tai essee sekä välikuulustelut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5.

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683642S: Inarinsaamen murteet, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

4. – 5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana tutustutaan inarinsaamen murteisiin sekä idiolekteihin sekä murteentutkimuksen menetelmiin. Opintojakson suoritettuaan opiskelija tunnistaa inarinsaamen murteet ja niiden ominaispiirteet sekä osaa soveltaa murteentutkimusmenetelmiä.

Sisältö:

Opiskelija nauhoittaa 30 minuuttia äidinkielen puhujan inarinsaamea – valintansa mukaan joko yhtä tai kahta puhujaa. Opiskelija litteroi puheesta neljä minuuttia valitsemastaan kohdasta. Lisäksi hän kirjoittaa 3 - 4 sivuisen raportin kielenoppaansa / -oppaidensa kielen piirteistä (erot verrattuna kirjakieleen).

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot; nauhoitus ja litterointi; raportti

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

perus- ja aineopinnot

Oppimateriaali:

Inarilappisches Wörterbuch sekä muut lähteet sopimuksen mukaan.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti, suoritettut kenttänauhoitukset ja litterointi

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5.

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683622P: Inarinsaamen peruskurssi, 8 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

8 op

Opetuskieli:

suomi ja inarinsaame

Ajoitus:

1. vuosi, 1. ja 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee inarinsaamen kieliopillisen ja sanastollisen perustan. Hän pystyy käymään yksinkertaisia keskusteluja ja ymmärtää yksinkertaista kieltä suullisesti ja kirjallisesti. Hän tuntee inarinsaamen taivutusjärjestelmän periaatteet ja tärkeimmät lauseopin piirteet. Hän osaa käyttää tärkeimpiä inarinsaamen kieleen liittyviä tietolähteitä, kuten sanakirjoja ja kielioppeja.

Sisältö:

Opiskelija tuntee inarinsaamen äänteet, aakkoset ja taivutuksen perusteet. Opintojakson aikana perehdytään syvemmin inarinsaamen kielioppiin, ääntämykseen sekä laajennetaan sanastoa. Kurssin aikana keskustellaan päivittäiseen elämään liittyvistä aiheista sekä kirjoitetaan helpohkoja tekstejä.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, ryhmätyöt, sanakokeet, kielioppiharjoitukset

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat sekä ne opiskelijat, jotka haluavat alkeiskurssia laajempia perustietoja inarinsaamen kielestä.

Esitietovaatimukset:

Ennen tätä opintojaksoa suositellaan suoritettavaksi opintojakso Inarinsaamen alkeiskurssi.

Yhteydet muihin opintoihin:**Oppimateriaali:**

Lukion B3-oppikirjan kurssit 1- 4.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot ja harjoitukset

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

tuntiopettaja ja / tai yliopistonlehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Opetus lähtee inarinsaamen alkeista, mutta opintojaksossa edetään nopeasti edistyneemmälle tasolle, jossa edellytetään alkeiskurssia vastaavia tietoja.

683609A: Inarinsaamen sananmuodostusoppi, 5 op

Voimassaolo: - 31.07.2012

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään perinteisiin sananmuodostuskeinoihin sekä erityisesti inarinsaamen johtoppiin. Lisäksi harjoitellaan kieleen tarvittavien uudissanojen muodostusta teorianäkökulmasta hyödyntäen.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee sananmuodostuksen pääperiaatteet ja niiden sovelluksen käytäntöön. Opiskelija osaa erityisesti johtamisen pääperiaatteet sekä tuntee keskeiset produktiiviset johtimet.

Sisältö:

Sananmuodostuksen keinoihin tutustuminen: yhdyssanojen muodostus, johtaminen sekä lainaus. Pääpaino on johto-opissa, jolloin analysoidaan kannan ja johdinten suhdetta sekä tarkastellaan johdinten produktiivisuutta.

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

suoritettuna inarinsaamen perusopinnot; aineopinnoista taivutusoppi ja lauseoppi

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis 2000: Suorgiitemoppâ. Aanaar: Sämitigge; opettajan jakama materiaali; Marja-Liisa Olthuis 2007: Inarinsaamen lajinnimet: Lintujen ja sienten kansannimitysten historiaa ja oppitekoisten uudisnimien muodostuksen metodiikkaa. Ivalo: Anarâškielâ servi ry.; oheismateriaali Esim. Lepäsmä Anna-Liisa - Lieko, Anneli - Silverberg, Leena 1996: Miten sanoja johdetaan: Suomen kielen johto-oppia. Sivut 12 – 28. Finn Lectura, Helsinki.; Iso suomen kielioppi 2004: Auli Hakulinen (päätoim.), Maria Viikuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen ja Irja Alho. SKS 950. Sivut 169 - 386. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai essee sekä välikuulustelut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683628A: Inarinsaamen äänne- ja muoto-oppi, 6 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

6 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Äänneopin osuudessa keskitytään vartalossa tapahtuviin vaihteluihin: yksinäiskonsonanttien puolipituus systemaattisesti esitettynä, vokaalien venyminen äänneympäristössään, systemaattiset vokaalimuutokset 1. ja 2 tavussa, diftongien pituudet äänneympäristössä sekä jälkitavun konsonanttivaihtelut. Lisäksi käsitellään astevaihtelun systematia sekä erityisesti siihen liittyvät pidentymät ja lyhentymät. Muoto-opissa harjoitellaan eri vartalotyyppejä (verbit ja nominit) taivutusta.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa taivuttaa inarinsaamen verbejä ja nomineja sekä osaa aktiivisesti tuottaa sanassa tapahtuvat vaihtelut (astevaihtelu sekä mahdolliset pituusvaihtelut ja vokaalinmuutokset).

Sisältö:

verbien ja nominien taivutustyyppit; sanan vaihtelut: astevaihtelu, pituusvaihtelut ja vokaalinmuutokset

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

suoritettuna inarinsaamen perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis 2000: Anarâškielâ kieläoppâ. Aanaar: Sämitigge; opettajan jakama materiaali

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

luennot, harjoitukset ja välikuulustelut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5 (tenttiarvosana, välikuulustelujen arvosanat ja aktiivinen osallistuminen)

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683637A: Inarinsaamenkielinen kielimestari-oppilas-työskentely, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

3. – 5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakso perehdyttää opiskelijan kulttuurisidonnaiseen inarinsaameen sekä inarinsaamelaiseen elämäntapaan kielimestarin opastuksella. Opintojakson aikana voi perehtyä joko yhden kielimestarin idiolektiin tai tarkkailla useampien kielimestareiden puhumista.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida ja analysoida inarinsaamelaista elämää ja kulttuuria kieliyhteisön sisältä päin äidinkielen kielimestarin (yleensä vanhempi inarinsaamen puhuja) opastamana. Lisäksi hän tunnistaa idiolektien erityispiirteet ja osaa verrata niitä kirjakieleen.

Sisältö:

Opiskelija oppii kulttuurisidonnaista kieltä ja inarinsaamelaista kulttuuritietoutta kielimestariltaan kielimestari-oppilas-menettelyn avulla. Kielimestari-oppilas-pari työskentelee learning by doing -menetelmällä, tekemällä oppimalla.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

4 tunnin johdantoluento (alkuvalmistelut), tapaamisten sopiminen kielimestareiden kanssa, 20 tuntia kielimestari-oppilas-työskentelyä kentällä, oppimispäiväkirjan kirjoittaminen kunkin kielimestaritapaamisen jälkeen sekä 4 – 5 sivun mittaisen loppuraportin kirjoittaminen kielimestarityöskentelystä.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat.

Esitietovaatimukset:

Inarinsaamen perusopinnot kokonaan suoritettu, aineopinnoista vähintään 2 / 3.

Oppimateriaali:

Oheismateriaalina inarinsaamen täydennyskoulutuksen julkaisut sekä Leanne Hinton with Matt Vera and Nancy Steele 2002: How to Keep Your Language Alive. Berkeley: Heyday Books.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

aktiivinen osallistuminen kielimestari-oppilas-tapaamisiin sekä oppimispäiväkirja ja loppuraportti

Lue lisää [opintasuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

Kielimestari-oppilas-työskentelyä kentällä.

683632A: Inarinsaamenkieliseen työelämään tutustuminen, 6 - 8 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

6 -8 op

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakso harjaannuttaa opiskelijan käyttämään inarinsaamea työkielenä. Lisäksi opiskelija harjaantuu toimimaan inarinsaamelaisessa työyhteisössä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee saamelaista työympäristöä sekä osaa käyttää inarinsaamea työkielenään.

Sisältö:

Työskentely inarinsaamenkielisessä työkohteessa sekä oppimispäiväkirjan tai loppuraportin laadinta työajasta.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

90 tuntia työharjoittelua ennalta sovitussa työkohteessa sekä loppuraportti tai oppimispäiväkirja työharjoittelusta

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille.

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot sekä aineopinnoista 2 / 3.

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen ohjaajan ja työnantajan kanssa

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

aktiivinen osallistuminen työkohteessa, työkohteen antama todistus suoritetuista työtuntimääristä sekä oppimispäiväkirja

Lue lisää [opintasuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori sekä työkohdevastaava

Työelämäyhteistyö:

90 tuntia työharjoittelua ennalta sovitussa työkohteessa. Yhden kuukauden työharjoittelu on 6 op, kahden kuukauden harjoittelu 8 op. Opiskelijan työtuntimäärä noudattaa virka-aikaa.

683649S: Itsenäinen käänösprojekti, 4 - 7 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 - 7 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakso antaa valmiudet itsenäisen käännösprojektin toteuttamiseen sekä muiden tekemien käännösten arviointiin. Tavoite on kääntää aihepiiriltään ja sanastoltaan tuttua tekstiä siten, että tuotos on kielellisesti korkeatasoista ja asiasisällöltään yhtäpitävää lähdekielisen tekstin kanssa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on syventänyt kääntäjän taitojaan käännöstieteen ja jonkin lähitieteen alalla ja kykenee tuottamaan kielellisesti korkeatasoista kohdekielistä tekstiä. Opiskelija hallitsee myös vaikeiden käännösongelmien ratkaisun. Hän kykenee itsenäiseen ja vastuulliseen käännöstyöhön sekä muiden tekemien käännösten rakentavaan arviointiin.

Sisältö:

prosessikäytäminen ja käännösten arviointi

Järjestämistapa:

kontaktiopetus ja itseopiskelu

Toteutustavat:

Seminaarityöskentely ja itsenäinen käännöstyö. Itsenäisen käännösprojektin päätteeksi opiskelija laatii tekemänsä käännöksen pohjalta raportin, jossa hän kuvaa käännösprosessin etenemistä sekä käännösteknisesti hankalien keskeisten kohtien käännösratkaisuja.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat, etenkin kääntäjiksi aikovat opiskelijat.

Esitietovaatimukset:

seuraavat opintojaksot suoritettuina: Inarinsaamen käännösviestintä I: suomi-inarinsaame, Inarinsaamen käännösviestintä II: inarinsaame-suomi sekä Inarinsaamen käännösviestintä III: suomi-inarinsaame tai inarinsaame suomi.

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Loppuraportti sekä valmiin käännöksen arviointi

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Opintojakso soveltuu etenkin niille, jotka haluavat valmentaa itseään virallista kääntäjätutkintoa varten ja / tai kääntäjän ammattiin.

683623P: Johdatus inarinsaamen kieleen ja inarinsaamelaiseen kulttuuriin, 2 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

2 op

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään inarinsaamen kielen asemaan saamelaisessa yhteiskunnassa sekä niihin yhteiskunnallisiin muutoksiin, jotka ovat aiheuttaneet kielen ja kulttuurin nykytilan. Samoin perehdytään inarinsaamen revitalisaatiokeinoihin (kielipesä ja täydennyskoulutus) sekä niiden välittömään vaikutukseen kielyhteisössä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee inarinsaamen historiallisen taustan ja kielen nykytilanteen sekä kielen revitalisaatiotyön vaikutukset kielyhteisössä.

Sisältö:

Inarinsaamelaisten historiallinen tausta ja inarinsaamen kielen nykytila; inarinsaamen kielen parissa tehty revitalisaatiotyö.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus tai itseopiskelu

Toteutustavat:

Luennot ja oppimispäiväkirja tai tentti. Koko opintojakson voi suorittaa myös tenttimällä.

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille. Kurssi sopii myös vapaavalintaiseksi kurssiksi muille kuin inarinsaamen opiskelijoille. Etusija kurssille on pää- ja sivuaineopiskelijoilla.

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Vapaa kaikille inarinsaamen kielestä ja inarinsaamelaisesta kulttuurista kiinnostuneille.

Oppimateriaali:

www.siida.fi/anaras ja muut nettisivut; opettajan jakama materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuuspohjainen tentti TAI luennot ja oppimispäiväkirja / tentti.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

Lehtori ja / tai tuntiopettaja

Työelämäyhteistyö:

-

683634A: Johdatus kielen revitalisaatioon (saamelainen kulttuuri), 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi, inarinsaame ja / tai pohjoissaame

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään ensiksikin syihin, miksi kielet katoavat. Toisaalta perehdytään ennaltaehkäisevään ajatteluun: mitä tehdä, jotta kielten elinmahdollisuudet taattaisiin? Kolmanneksi tutustutaan yleisellä tasolla revitalisaatiomenetelmiin.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee kielenvaihdon, kielen uhanalaisuuden ja kielen revitalisaation ilmiönä. Lisäksi hän tuntee tavanomaiset revitalisaatiomenetelmät.

Sisältö:

Kielen revitalisaatio globaalisenä ilmiönä, revitalisaatiotutkimuksen keskeinen terminologia, revitalisaatioon vaikuttavat tekijät, kielen uhanalaisuuden määrittely, keskeiset kielen revitalisaatiomenetelmät, kirjoitetun kielen merkitys kielen revitalisaatiossa, kieliohjelman merkitys kielen revitalisaatiossa.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

kirjatentti koko opintojaksosta TAI kirjatentti ja kenttäharjoittelujakso

Kohderyhmä:

Etusija saamen kielten opiskelijoilla; vapaa myös niille, jotka ovat suorittaneet inarinsaamesta tai pohjoissaamesta vaadittavat edeltävät opinnot (ks. yhteydet muihin opintojaksoihin)

Esitietovaatimukset:

Ennen opintojaksoa opiskelijalla on oltava suoritettuina inarinsaamesta vähintään alkeis- ja peruskurssi tai pohjoissaamesta vähintään alkeis- ja jatkokurssi. Opintojaksoon osallistuvalla voi myös olla muulla tavoin osoitettu vastaava tietous yhdestä tai useammasta saamen kielestä.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:**Oppimateriaali:**

Kaikki kurssin opiskelijat suorittavat kirjatenttinä tai kirjallisuusreferaatin avulla 3 op:n edestä opintoja esimerkiksi seuraavasta kirjallisuudesta: Lenore A. Grenoble & Lindsay J. Whaley 2006: *Saving Languages. An Introduction to language revitalization*. Cambridge: Cambridge University Press. (207 s.); Joshua A. Fishman 2001: *Can threatened languages be saved?* Sivut 1 – 22 (Why is it so hard to save a threatened language). Clevedon: Multilingual Matters; Joshua A. Fishman 1997: *Reversing Language Shift*. Sivut 80 – 114 (How Threatened is 'Threatened'?). Clevedon: Multilingual Matters; Leanne Hinton 2001: *Language Revitalization: An Overview*. – *The Green Book of Language Revitalization in Practice*. Ed. by Leanne Hinton and Ken Hale. s. 3 – 18. London: Academic Press; Skutnabb-Kangas, Tove 2003: *Review of Huss, Leena (1999). Reversing Language Shift in the Far North. Linguistic Revitalization in Scandinavia and Finland. - International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, Vol 6:1, 66-70.* Mikäli opiskelija haluaa kenttäharjoittelun sijasta tenttiä tai referoida kirjallisuutta vielä 2 op:n edestä, loppu kirjallisuus sovitaan erikseen kurssin vastuuhenkilön kanssa. Lisäkirjallisuudeksi sopii esim. Joshua A. Fishman 1997: *Reversing Language Shift* sivut 1 – 79 sekä julkaistut inarinsaamen kielipesätoiminnasta ja täydennyskoulutuksesta.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

kirjatentti ja / tai kirjallisuusreferaatti (5 op) TAI kirjatentti / kirjallisuusreferaatti (3 op) ja kenttäharjoittelu (2 op) jossakin ennalta sovitussa saamenkielisessä revitalisaatiotyötä tekevässä työkohteessa. Mahdollisessa kenttäharjoittelussa opiskelija osallistuu kyseisen työkohteen töihin 36 työtuntia. Lisäksi opiskelija kirjoittaa tavoitekielellä noin 3-sivuisen oppimispäiväkirjan kenttätyöjaksostaan. Oppimispäiväkirjassa opiskelija havainnoi kielen revitalisaatiota työkohteessa. Opiskelijan tulee toimittaa työnantajan allekirjoittama läsnäolotodistus kenttäharjoittelujaksosta.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

Kenttäharjoittelu (2 op) jossakin ennalta sovitussa saamenkielisessä revitalisaatiotyötä tekevässä työkohteessa.

683485S: Johdatus muihin saamen kieliin, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Sammallahti, Pekka , *Saami languages an introduction* , 1998

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:**Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:**

Áigi: 4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:**Oahppanulbmil:** Studeanta dovdá sámegielaideid, daid gaskasaš earuid ja máhtá govvidit areála variánttaid oaivesárgosiid.**Sisältö:****Sisdoallu:** Logaldagain studeanttat ožžot vuo##odie#uid sámegielaideid hállanguovlluin, suopmaniin ja sosiolingvisttalaš dilis ja oahpásmuvvet iešgu#et sámegiela #állinvuogi, jietnadatvuogádaga ja hápmeoahpa váldosárgosiidda. Hárjehusdiimmuin sii vudjot eará sámegielaideid ráhkadussii analysahárjehusaid, teavsttaid guorahallama ja jietnamateriálaid guldaleami bokte.**Toteutustavat:****Ollašuhttinvuogit:** Logaldagat (32 h) ja hárjehusat**Kohderyhmä:**

Sámegiela lohkkit

Esitietovaatimukset:

Vuo##o- ja ávnnasoahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:**Oahppamateriála:** Eanaš materiála juhkkovuo logaldagain. Doarjjamateriálan geavahuvvo Sammallahti, Pekka 1998: *The Saami Languages – An Introduction*, s. 6 – 38.Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Tente dahje ruoktotenteLue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:**

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683420A: Kandidaatintutkielma, 10 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

Viidodat: 10 o#

Opetuskieli:**Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:**

Áigi: 3. jahki

Osaamistavoitteet:**Oahppanulbmil:** Studeanta máhtá #állit dutkanplána ja die#alaš dutkamuša sohppojuvvon dutkanfáttás. Son máhtá ieh#anasat ohcat die#u die#alaš gálduin, árvvoštallat dan kritihkala##at, ja heivehit dan iežas dutkamuššii. Son máhtá geavahit sámegiela maid die#alaš semináraságastallamiin ja opponeret die#alaš dutkamuša.**Sisältö:****Sisdoallu:** Seminára#oahkkaneamit, dutkamuša opponeren, die#uid ohcama vuo##oáššit, girjjálašvuhtii #iek#un, materiála ieh#anas gie#ahallan, 15–20 siiddu guhkkosaš kandidáhtadutkamuša #állin ja dan bealušteapmi kandidáhtasemináras.**Toteutustavat:****Ollašuhttinvuogit:** Logaldagat, semináradeaivvadeamit, seminárabargan, opponeren ja #állin.**Kohderyhmä:**

Ulbumiljoavku: Sámegiela lohkkat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála:

Studeantta iežas dutkansuorgái laktáseaddji die#alaš girjjálašvuolta. Doarjjamateriálan Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: *Tutki ja kirjoita*.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Kandidahtadutkamuša #állin ja semináraide oassálastin

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683619A: Kandidaatintutkielma/inarinsaame, 10 op

Voimassaolo: 31.05.2010 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

2. - 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana harjoitellaan itsenäisen tieteellisen tutkielman tekemistä sekä tähän liittyviä tutkimussuunnitelman tekemistä, tiedonhakua ja lähdekirjallisuuden käyttöä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa laatia tutkimussuunnitelman sekä tehdä tieteellisen tutkielman ennalta sovitusta tutkimusaiheesta. Opiskelija osaa käyttää kielentutkimuksen menetelmiä. Lisäksi hän kykenee hyödyntämään tutkimusaiheeseensa liittyvää lähdekirjallisuutta ja pystyy soveltamaan sitä tutkielmassaan. Opiskelija osaa itsenäisesti hakea tutkimusaiheeseensa liittyvää tietoa, käyttää saamen kieltä tieteellisissä seminaarikeskusteluissa ja opponoida tieteellisen tutkielman.

Sisältö:

Seminaari-istunnot ja aktiivinen seminaarityöskentely, tutkielman opponointi, tiedonhankintataitojen perusteet, kirjallisuuteen perehtyminen, itsenäinen aineiston käsittely ja pituudeltaan 15–20-sivuisen kandidaatintutkielman laatiminen ja puolustaminen kandidaatinseminaarissa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Seminaarityöskentely ja itsenäinen tutkimustyö (kandidaatintutkielman laatiminen)

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pääaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

Ennen opintojaksoa suoritettuna Tutkimusmateriaalin kokoaminen ja käsittely

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä tieteellinen kirjallisuus; Risto Heikkinen, Anja Agander, Eva Ijäs ja Mirja Laitinen 2005: Tiedonhakijan teho-opas. Jyväskylä: Docendo; Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen. Tampere: Osuuskunta Vastapaino; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes & Paula Sajavaara 2009: Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

seminaarityöskentely sekä ohjattu itsenäinen tutkimustyö
Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5.

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683635A: Kielen revitalisaatiomenetelmät (saamelainen kulttuuri), 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi, saamen kielet, englanti

Ajoitus:

2. – 3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään syvällisemmin erityisesti saamen kielten kannalta tärkeisiin kielen revitalisaatiomenetelmiin sekä harjaannutetaan opiskelija kartoittamaan kuhunkin kielelliseen tilanteeseen ja kieliyhteisöön sopivat revitalisaatiomenetelmät.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa nimetä eri kohderyhmille kehitetyt kielen revitalisaatiomenetelmät. Opiskelija kykenee analysoimaan, millainen revitalisaatiomenetelmä sopii mihinkin käyttötarkoitukseen ja kieliympäristöön.

Sisältö:

Revitalisaatiomenetelmien läpikäynti: totaaliset kielikylpyohjelmat, osittaiset kielikylpyohjelmat ja kaksikielisyysohjelmat, paikallinen kieli toisena "vieraana" kielenä -ohjelmat, kieliyhteisöperusteiset ohjelmat, kielimestari-oppilas-ohjelma, kielijulistusohjelmat, kielen dokumentointi

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus tai itseopiskelu

Toteutustavat:

luennot ja kirjallisuus tai pelkkä kirjallisuus

Kohderyhmä:

Ne saamen kielten opiskelijat sekä muut opiskelijat, jotka ovat suorittaneet opintojakson Johdatus kielen revitalisaatioon.

Esitietovaatimukset:

Ennen tätä opintojaksoa suoritettuna opintojakso Johdatus kielen revitalisaatioon.

Oppimateriaali:

Lenore A Grenoble & Lindsay J Whaley 2006: Saving Languages. An Introduction to language revitalization. Cambridge: Cambridge University Press.; Inarinsaamen kielipesätoimintaa ja täydennyskoulutusta koskevat julkaisut.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti tai essee

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

683491S: Kielihistoria, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2013 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki, 3. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta hálddaša giellahistorjja dutkamuša vuo##odoahpagiid ja -metodaid. Son dovda davvisámegiela jietnadatvuogádaga, hápmevuogádaga ja sátneráju gárggiideami váldolinjjáid, ja sus lea oppalašgovva davvisámegiela historjjálaš gaskavuo#as eará gielaiguin, erenomážit eará sámegielaide ja suomagillii. Son lea oahpásmuvvan fáddái guoski guovddáš gálduide, máhtta ieh#anasat ohcat dain die#u ja dahkat die#uid vuo#ul giellahistorjjálaš konklusuvnnaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Giellahistorjja vuo##odoahpagat ja -metodat, urálalaš giellabearaš, sámegiela fonologiija ja morfologiija historjjálaš duogáš ja sámegiela sátneráju gárggiideami váldolinnját.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (28 h) ja hárjehusat, oahpásmuvvan gáldogirjjálašvuhtii ja ieh#anas hárjehusbarggut.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Eanaš materiaála juhkkojuvvo logaldagain. Lassimateriaálan geavahuvvojit earret eará Sammallahti, Pekka 1998: The Saami Languages – An Introduction; Korhonen, Mikko 1981: Johdatus lapin kielen historiaan.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: #álalaš barggut ja tente

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

: Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683488P: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen I, 3 op**Voimassaolo:** 01.08.2013 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella dahje suomagiella

Ajoitus:

1. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Oahppis lea nana vuo##odie#ut sámegielaide sosiála, servodatlaš ja kultuvrralaš dilis ja dan dutkamušas, ja son lea oahpásman maiddá unnitlogugielaid ja áitatvuloš gielaid giellasosiologalaš dutkamuššii almmola##at. Oahppi dovda gielaid áitatvulošvuo#a, giellamolsuma, giela seailuma, giellaealáskahttima ja guovtte- ja má#ggagielatvuo#a dutkamúša guovddáš doahpágiid ja teorijaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldagat ja ieh#anas lohkanbargu.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (28 h) ja girjjálašvuohta.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide:

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Almmuhuvvo sierra

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Tente ja/dahje #álalaš barggut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:**

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Universitehtalektor

Työelämäyhteistyö:

-

683490A: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen II, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2013 - 31.07.2017

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella dahje suomagiella

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Stu#eanta vuojudivvva #iek#alabbot sámegielaide ja eará unnitlogugielaid sosiála, servodatlaš ja kultuvrralaš diliid dutkamuššii. Son dovda giellasosiologijja iešgu#et surggiid teorijaid ja dutkanmetodaid, ja máhtta lohkat giellasosiologalaš dutkangirjjálašvuo#a ja árvvoštallat dan kritihkala##at.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldagat ja ieh#anas lohkanbargu.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (32 h) ja girjjálašvuohta.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Almmuhuvvo sierra

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Tente ja/dahje #álalaš barggut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Universitehtalektor

Työelämäyhteistyö:

-

683404P: Kirjoittaminen ja kielenhuolto I, 4 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683404P Kirjoittaminen 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki, 3. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda vuo##oteakstašlájaid ja daid iešvuo#aid. Son máhtta árvvoštallat teavsttaid sisdoalu, ráhkadusa, ulbmila ja logahahttivuo#a #uozáhatjoavkku geah##anguovllus. Studeanta lea árvvoštallan iežas nana ja rašes beliid #állin ja gárggiidahttan iežas #állindáidduid. Son máhtta plánat #állinproseassa, hábmet buori áššeteavsta ja geah#adit kritihkala##at sihke iežas ja earáid #állošiid. Son hálddaša bures sámegiela riektá#állima, gaskamearkkaid geavaheami ja teavsta la#astallama.

Sisältö:

Sisdoallu: Teakstašlájat ja daid iešvuo#at, teavsttaid analyseren, kommenteren ja árvvoštallan, ieh#anas #állinbarggut, riektá#állináššit ja daid hárjehallan.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat (28 h), hárjehusat ja ieh#anas #állinbarggut.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683407P *Sojahanoahppa* ja 683406P *Jietnadatoahppa* galget leat #a#ahuvvon.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:**Oppimateriaali:**

Oahppamateriála: Materiála juhkkovuo logaldagain.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: #álalaš barggut ja tente

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0 # 5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Universitehtalektor

Työelämäyhteistyö:

-

683417A: Kirjoittaminen ja kielenhuolto II, 4 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683417A Kielenhuolto 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki, 2. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanttas lea viiddis ja má#ggabealat govva áššeteavsttaid šlájain ja daid iešvuo#ain. Son máhtá sihke analyseret ja buvttadit hástaleaddji teakstašlájaid, nugomat esseaid, populáradie#alaš artihkaliid, reportášaid ja kritihkalaš árvoštallamiid. Son lea oahpásmuvvvan iešgu#etlágan giellagáhttenvugiide ja -oainnuide ja máhtá feaillaid divvuma lassin maiddá buoridit teavsttaid ráhkadusa ja stiilla. Son máhtá #oavdit terminologijai ja eará erenomáš gažaldagaide guoski váttisvuo#aid.

Sisältö:

Sisdoallu: Vuojuolvuvvan hástaleaddji áššeteakstašlájaid, analyserenhárjehusat ja #állinbarggut, giellagáhttenhárjehusat.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (28 h), hárjehusat ja ieh#anas #állinbarggut.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Materiála juhkkojuvvo logaldagain.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: #álalaš barggut

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Universitehtalektor.

Työelämäyhteistyö:

-

683422S: Koltan- tai inarinsaame, 5 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanttas leat vuo##odie#ut anáraš- dahje nuortalašgiela giellaoahpas ja govtolaš sátnerádju. Son hálddaša giela #állinvuogi ja sáhtá lohkat teavsttaid. Dasa lassin son máhtá geavahit giela njálmála##at oktageardánis ságastallamiin. Studeanttas lea maiddá #ielga govva anáraš- dahje nuortalašgiela sosiolingvisttalaš dilis.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldagain gie#ahallojuvvo anáraš- dahje nuortalašgiela #állinvuohki, jietnadat- ja hábmeoahpa vuo##oiešvuo#at ja giela sosiolingvisttalaš dilli. Hárjehusain studeanttat lohket teavsttaid, hárjehallet jietnadeami ja njálmálaš giellageavahusa. Sii dahket máiddái giellaoahpa- ja #állinhárjehusaid.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat (36 h), hárjehusat ja #álalaš barggut

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Sáhtá buhtejuvvot kurssain 683617P Inarinsaamen alkeiskurssi.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Materiaála juhkkovuo logaldagain. Doarjjamateriaalan geavahuvvojit sátnegirjijt ja giellaoahpat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: #álalaš barggut ja daid lassin juogo tente dahje oahppanbeaivegirji

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683620A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/inarinsaame), 0 op

Voimassaolo: 31.05.2010 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

3. vuosi, kl.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kirjoittaa annetun tehtävänasettelun pohjalta kieleltään ja sisällöltään viimeistellyn esseen, jossa hän pystyy esittelemään arvioivasti tutkielmansa teoreettista ja metodista taustaa sekä keskeisiä tuloksia.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Kypsyysnäyte kirjoitetaan tiedekunnan tenttitilaisuudessa.

Kohderyhmä:

Saamen kielen (inarinsaame) pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Edeltävät opinnot: hyväksytty kandidaatintutkielma

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Essee tiedekunnan tenttipäivänä

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

Oppiaineen nimeämä edustaja

Työelämäyhteistyö:

-

683430A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 0 o#

Ajoitus:

Áigi: 3. jahki

Sisältö:

Sisdoallu: Studeanta #állá sámegillii essealágan tentevástádusa, mii laktása su dutkanfáddái. Tentevástádus galgá leat #ielga ja analyhtalaš ollisvuolta. Maturitehtas dárkkistuvvo giella ja sisdoallu.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Maturitehta #állojuvvo kandidáhtadutkamuša vuo#ul die#agotti tentedilálašvuo#as. Maturitehta guhkkodat lea okta konseptabáberárka (4 siiddu, sullii 500 sáni).

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: 683420A *Kándidáhtadutkamuš* galgá leat #a#ahuvvon.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Kandidáhtadutkosa maturitehta #állojuvvo tentedilálašvuo#as die#agotti tentebeaivve. (G# oahppoofela##as saji "Kypsyysnäyte".)

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683650S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/inarinsaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija pystyy esittelemään tutkielmansa keskeisiä metodisia lähtökohtia, tuloksia ja johtopäätöksiä asiantuntevasti, tiiviisti ja valikoivasti.

Sisältö:

Pro gradu -tutkielmasta saameksi ja suomeksi kirjoitetut tiivistelmät. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman tarkastaja.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Pro gradu -tutkielmasta kirjoitetut tiivistelmät.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Edeltävät opinnot: tarkastettavaksi jätetty pro gradu -tutkielma

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tutkielmasta kirjoitettu tiivistelmä

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksyty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Pro gradu -tutkielman ohjaaja

Työelämäyhteistyö:

-

683431S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 0 o#

Opetuskieli:

Ajoitus:

Áigi: Magisttardutkosa maturitehta #allojuvvo das ma##á go pro gradu

-dutmamuš lea gárvvís. Maturitehta dárkkistuvvo gradu dárkkisteami oktavuo#as.

Sisältö:

Sisdoallu: Maturitehtan dohkkehuvvojit gradu oktavuo#as sámegillii ja suomagillii (dahje studeantta

#uvgehusgillii) #állujuvvon #oahkkáigeasut. Maturitehtas dárkkistuvvo sisdoallu. Dárkkisteamis vástidit gradu dárkkisteaddjit.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkít

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Eaktun lea sámegiela vuo##o-, ávnnas- ja #iek#udeaddji oahpuid #a#aheapmi.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Pro gradu -dutmamušas #állu ovttá siiddu guhkkosaš #oahkkáigeasut, okta sámegillii ja okta suomagillii (dahje studeantta #uvgehusgillii).

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Ärvvoštallan: Dohkkehuvvon/hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683639A: Käännösviestintä II: inarinsaame-suomi, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään erityisesti kulttuurisidonnaiseen kääntämiseen kääntämällä tekstejä inarinsaamesta suomeen. Käännösprosessin etenemistä seurataan protokollatutkimuksen menetelmiä hyödyntäen.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kääntää inarinsaamenkielisiä asiatekstejä suomeksi. Lisäksi hän osaa ottaa huomioon kulttuurisidonnaiset seikat asiasisällön kääntämisessä.

Sisältö:

käännösharjoitukset; prosessikäytäminen ja analyysi

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

ryhmäharjoitukset sekä ohjatut, itsenäiset käännösharjoitukset

Kohderyhmä:

inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuna opintojakso Käännösviestintä suomi-inarinsaame

Yhteydet muihin opintoihin:

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti ja oppimispäiväkirja kustakin käännöstehtävästä

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5.

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Opintojakso soveltuu erityisesti kääntäjiksi aikoville.

683640A: Käännösviestintä III: suomi-inarinsaame tai inarinsaame-suomi, 4 - 6 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

4 – 6 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

3. – 4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson tavoite on valmentaa opiskelijaa viralliseen käännöstutkintoon: laaja tekstikokonaisuus on käännettävä matalalla virhetoleranssilla.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kääntää laajan tekstikokonaisuuden suomesta inarinsaameen tai inarinsaamesta suomeen. Lisäksi hän osaa toimia opiskelijan tekemän käännöksen tai muun käännöksen tarkistajana.

Sisältö:

prosessikäytäminen ja käännöstekstin kielen, muodon ja syntaksin tarkistus

Järjestämistapa:

kontaktiopetus

Toteutustavat:

seminaarityöskentely sekä ohjattu, itsenäinen kääntäminen

Kohderyhmä:

inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnoista 2 / 3 suoritettuna. Edeltävinä opintoina suoritettu myös opintojaksot Inarinsaamen käännösviestintä I: suomi-inarinsaame sekä Inarinsaamen käännösviestintä II: inarinsaame-suomi.

Yhteydet muihin opintoihin:

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

käännöstehtävän arviointi ja käännösten tarkistukset

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Opintojakso soveltuu etenkin niille, jotka haluavat valmentaa itseään virallista kääntäjätutkintoa varten ja / tai kääntäjän ammattiin.

683439P: Kääntäminen I, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683439P Kääntäminen I (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:
Viidodat: 4 o#
Opetuskieli:
Oahpamusgiella: Davvisámegiella
Ajoitus:
Áigi: 1. jahki, 4. perioda
Osaamistavoitteet:
Oahppanulbmil: Logaldagat ja jorgalanhárjehusat.

Sisältö:
Sisdoallu: lešgu#etlágan teavsttaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus ja aktiivvalaš oassálastin diimmuide.
Toteutustavat:
Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat (28 h), hárjehusat ja ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.
Kohderyhmä:
Ulbmiljoavku: Sámegeiela lohkkat
Esitietovaatimukset:
Oktavuo#at eará oahpuide: Oktavuo#at eará oahpuide: Kurssat 683407P *Sojahanoahppa* ja 683406P *Jietnadataoahppa* galget leat #a#ahuvvon dahje #a#aheami vuolde.
Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:
Oahppamateriaála: Doarjjamateriálan Vuolab-Lohi, Kaarina 2004: *Giellagáhttenrávvagat* (má#ggus). Eará materiaála juhkkovuo logaldagain.
 Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)
Suoritustavat ja arviointikriteerit:
#a#ahanvuogit: #álalaš barggut ja tente
 Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.
Arviointiasteikko:
Árvvoštallan: 0#5
Vastuuhenkilö:
Vastuolmmoš: Universitehtalektor
Työelämäyhteistyö:
 -

683440A: Kääntäminen II, 4 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot
Laji: Opintojakso
Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti
Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl
Opintokohteen kielet: saame
Leikkaavuudet:
 ay683440A Kääntäminen II (AVOIN YO) 4.0 op
Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:
Viidodat: 4 o#
Opetuskieli:
Oahpamusgiella: Davvisámegiella
Ajoitus:
Áigi: 2. dahje 3. jahki, 2. perioda
Osaamistavoitteet:
Oahppanulbmil: Studeanta máhtta jorgalit váddásut teavsttaid davvisámegillii ja heivehit jorgaleami metodaidda jorgalanhárjehusaide. Studeanta máhtta maiddá kritihkala##at analyseret jorgaluvvon teavsttaid giela.
Sisältö:
Sisdoallu: lešgu#etlágan teakstatiippaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus. Jorgalusaid #állin, divvun, kommenteren, árvvoštallan ja veardádallan.
Toteutustavat:
Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat (28 h), hárjehusat ja ieh#anaš oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:**Ulbmiljoavku:** Sámegiela lohkkit**Esitietovaatimukset:****Oktavuo#at eará oahpuide:** Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##oahput galget leat #a#ahuvvon.**Yhteydet muihin opintojaksoihin:****Oppimateriaali:****Oahppamateriála:** Oahppomateriála juhkkovuo logaldagain.**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** #álalaš barggut ja tenteLue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Universitehtalektor**Työelämäyhteistyö:**

-

683452S: Kääntäminen III, 3 op**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:****Viidodat:** 4 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 4. dahje 5. jahki**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta lea oahppan jorgalit hástaleaddji áššeteavsttaid sámegillii. Son máhtta jorgalit erenomáš surggiid teavsttaid, #oavdit terminologijai guoski váttisvuo#aid ja heivehit sátneráhkadanvuogiid o##a tearpmáid ráhkadeapmái. Son máhtta maid identifiseret ja garvit váldogielaide negatiiva váikkuhusaid jorgaluvvon gillii.**Sisältö:****Sisdoallu:** Studeanta jorgala iešgu#etlágan áššeteavsttaid ieh#anassii ja kommentere, árvvoštallá, divvu ja gáhte sihke iežas ja eará oahppiid jorgalusaid.**Toteutustavat:****Ollašuhttinvuogit:** Logaldagat (28 h), hárjehusat ja ieh#anas jorgalanbarggut**Kohderyhmä:**

Sámegiela lohkkit

Esitietovaatimukset:**Oktavuo#at eará oahpuide:** Vuo##o- ja ávnnasoahput galget leat #a#ahuvvon**Yhteydet muihin opintojaksoihin:****Oppimateriaali:****Oahppamateriála:** Materiála juhkkovuo logaldagain**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** #álalaš barggutLue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Professor**Työelämäyhteistyö:**

683441A: Lauseoppi, 5 op**Voimassaolo:** - 25.04.2018**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Leikkaavuudet:**

ay683441A Lauseoppi (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä**Laajuus:****Viidodat:** 4 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 2. dahje 3. jahki, 3. perioda**Osaamistavoitteet:**

Oahppanulbmil: Studeanta oahppá mo sámegiela cealkkaoahpa sáhtta govvidit ja #ilget vu#oleappot ja eará láhkai go cealkkaoahppa lea dábálaš skuvlaoahppogirjjiin #ilgejuvvon. Studeanta diehtá mo ja manin sánit ja daid sojahanhámit laktásit oktii gihppun, olles cealkkan ja ain stuorát goalloscealkkan, ja máhtta analyseret cealkagiid ja daid osiid ráhkadusa. Son máhtta maiddá guorahallat cealkkaoahpa giellagáhttema geah##anguovllus ja ádde iešgu#etlágan váldogielaid váikkuhusaid hástalusaid rájaid rastá. Son dovda davvisámegiela cealkkaoahpa sajadaga eará urálalaš, davviriikkalaš, eurohpalaš ja olles máilmmi gielaid joavkkus.

Sisältö:

Sisdoallu: Sisdoallu: Studeanttat oahpásmuvvet davvisámegiela cealkkaráhkadusa prinsihpaide, deháleamos cealkkaoahpalaš doahpagiidda ja tearpmaide ja daid geavaheapmái. Sii ohppet maid cealkkaoahpalaš analysa hárjehusaid bokte.

Toteutustavat:**Ollašuhttinvuogit:** Logaldagat (32 h) ja hárjehusat.**Kohderyhmä:**

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:**Oktavuo#at eará oahpuide:** Vuo##oahput galget leat #a#ahuvvon.**Yhteydet muihin opintojaksoihin:****Oppimateriaali:**

Oahppamateriaála: Eanaš materiála juhkkojuvvo logaldagain. Doarjjamateriálan geavahuvvojit earret eará Sammallahti, Pekka 2007: Gielladutkama terminologija ja Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).**Suoritustavat ja arviointikriteerit:****#a#ahanvuogit:** Logaldattente dahje ruoktotente.Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5.**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Professor ja universitehtalektor.**Työelämäyhteistyö:**

-

683647S: Pohjoissaame/koltansaame, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2011 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

suomi ja pohjoissaame / koltansaame

Ajoitus:

2. – 4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään tavoitekielen ydinkielioppiin, harjoitellaan ääntämystä sekä päivittäisiin arkirutiineihin liittyvää sanastoa. Kurssin aikana keskustellaan päivittäiseen elämään liittyvistä aiheista sekä kirjoitetaan yksinkertaisia tekstejä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee pohjoissaamen/koltansaamen alkeista ydinkieliopin sekä päivittäiseen elämään liittyvää keskeistä perussanastoa. Opiskelija osaa lukea helppoja tekstejä, keskustella helpoista aiheista sekä kirjoittaa saameksi lyhyitä kirjoitelmia.

Sisältö:

Luku-, kirjoitus- ja ääntämisharjoituksia; kielioppia sekä tekstin- ja kuullunymmärtämiseen liittyviä harjoituksia.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat, mutta kurssi on vapaa kaikille.

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

tentti ja osallistumisaktiivisuus

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Opintojakson voi suorittaa esim. kurssilla 683400P (pohjoissaame) tai kurssilla 683422S (koltansaame).

683406P: Pohjoissaamen äänneoppi, 5 op

Opiskelumuofo: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683406P Äänneoppi (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

Viidodat: 5 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki, 2. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta máhttá govvidit davvisámegiela sátnefonologiija, morfofonologiija ja cealkkafonologiija váldosárgosiid Nuorta-Eanodaga/ Guovdageainnu ja Badje-Deanu suopmaniid ja vejola##at iežas suopmana mielde. Son máhttá maiddá transkriberet girjegiela teavstta dáid suopmaniid fonologiija mielde. Studeanta oahpasmuvvá jietnadatoahpa guovddáš terminologiijai ja máhttá heivehit dan kurssa sisdollui

Sisältö:

Sisdoallu: #iek#un suopmaniid jietnadatvuogádagaide ja daid systemáhtalaš earuide ja #álalaš giela transkriberen fonologala##at. Deaddu suopmaniid gaskkal sáhttá molsašuddat studeantta gielladuogáža mielde.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (36 h), hárjehusat ja ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sáme giela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Giella- ja gulahallanoahpuin kursa 694500P *Fonetiikan peruskurssi* galgá leat #a#ahuvvon dahje #a#aheami vuolde. Maiddá 683407P *Sojahanoahppa* galgá leat #a#ahuvvon dahje #a#aheami vuolde.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Sammallahti, Pekka: *Jietnadatoahpa vuo##okursa* (má#ggus); Sammallahti, Pekka 2007: *Gielladutkama terminologiija*.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Tente dahje ruoktotente ja hárjehusat

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Universitehtalektor

Työelämäyhteistyö:

-

683646S: Pro gradu -tutkielma (inarinsaame), 40 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Loppu työ

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

40 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa laatia saamen kielen alaan liittyvän pro gradu –tutkielman sovitusta tutkimusaiheesta. Hän osaa suunnitella, kerätä, järjestää systemaattisesti, käsitellä, esittää, arvioida, kritisoida ja tulkita kielentutkimuksen tietoa ja materiaalia ja tehdä johtopäätöksiä tutkimusmateriaalinsa pohjalta. Opiskelija osaa myös identifioida ja rajata tutkimusongelman. Opiskelija osaa viestiä tieteellisen viestinnän tapojen mukaisesti ja osaa käyttää keskeistä tutkimusaiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Hän osaa käyttää erilaisia tutkimusmenetelmiä.

Sisältö:

Tiedonhakua, kirjastotyöskentelyä, kirjallisuuteen perehtyvää lukemista, tutkimuksen suunnittelua ja arviointia, asiakokonaisuuksien hahmottamista, aineiston hankintaa ja käsittelyä, aineiston ja tulosten järjestelyä, päätelmien tekemistä, tieteellistä kirjoittamista, työn teknistä hiomista ja ohjaus- ja palautekeskusteluja.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen, itsenäistä työskentelyä ja ohjaus- ja palautekeskusteluja työn ohjaajan kanssa.

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kandidaatin tutkinto suoritettuna.

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä tieteellinen kirjallisuus; Heikkinen, Agander ja Vaattovaara (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Kinnunen, Merja & Löytty, Olli (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5–89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tukielman kirjoittamiseen, s. 3–55, 89–191; Hakala Juha T: Uusi graduopas.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Pro gradu -tutkielman kirjoittaminen ja toimittaminen sidottuina kappaleina (2) tiedekuntaan, pro gradu -tutkielman tarkastusseminaari. Tutkielmaan liitetään kaksi sivun mittaista tiivistelmää, toinen suomeksi ja toinen saameksi.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683427S: Pro gradu-tutkielma, 40 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 40 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámeigiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki.

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanttas lea dáidu dahkat die#alaš dutkamuša ieh#anasat. Son máhtá ráddjet dutkanfáttá ja válljet dutkangažaldagaid, geavahit heivvolaš metodaidd, skáhppot duogášdie#uid girjjálašvuo#as, ##ahit dutkamuša kritihkala##at ja objektiivvala##at, ja kommuniseret iežas dutkanbohtosiid #álalaš hámis.

Sisältö:

Sisdoallu: Die#uid ohcan, girjerádjosa geavaheapmi, girjjálašvuo#a #iek#alis lohkan, dutkamuša plánen ja árvvoštallan, áššeollisvuo#aid hábmen, dutkanmateriála háhkan ja gie#ahallan, dutkanmateriála ja bohtosiid ordnen, árvalusaid dahkan, die#alaš #állin, barggu teknihkalaš beali dárkkodeapmi ja bagadallan- ja máhcahatságastallamat.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: lešieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii, ieh#anas bargan ja bagadallan- ja máhcahatságastallamat ovttas bagadalliin.

Kohderyhmä:

Sámeigiela lohkkat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oktavuo#at eará oahpuide: Kandidáhtadutkkus galgá leat ##ahuvvon.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

##ahanvuogit: Pro gradu -dutkamuša #állin ja dan doaimmaheapmi guoktin #adnon stuhkan (2) die#agoddái, pro gradu -dutkamuša dárkkistanseminára.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0 - 5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

Lisätiedot:

Lassiedie#ut: G#. oahppoofela##as sajiid *opinnäytteet* ja *kypsyysnäyte*.

683489A: Saamelainen kirjallisuus, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2013 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki, 3. ja 4. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta lea oahpásmuvvan sámiid #áppagirjjálašvuo#a historjái, ovdáneapmái, šlájaide, girjjálašvuo#a ovddasteaddjiide ja girjjálaš dujiid stiillaide. Studeanta máhttá geavahit girjjálašvuo#a vuo##odoahpágiid ja analyseret #áppagirjjálašvuo#a teavsttaid.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldagat, analysahárjehusat (16 h + 20 h) ja ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (16 h) ja analysahárjehusat (20 h).

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Girjjálašvuo#a teoriija:

Girjjálašvuo#a teoriija ja historjá: Gaski, Harald 2008: Luottat bálgát jahkeduhátmolsumis, O##aset sámii girjjálašvuohta; Gaski, Harald 2006: Sámi #állit, 25 sámii #áppa- ja fágagirjjálaš sátneduojára; Pentikäinen, Juha (doaimm.) 2000: Sami Folkloristics; Gaski, Harald 1998: #álagovat: Sámi girjjálašvuo#ahistorjá; Hirvonen, Vuokko 1998: Sámeeatnama jienat – sápmelaš nissona bálggis girje#állin; Lehtola, Veli-Pekka 1995: Saamelaiskirjallisuus vanhan ja uuden risteysessä. Girjijis: Marginalia ja kirjallisuus: ääniä suomalaisen kirjallisuuden reunoilta (doaimm. Savolainen, Matti); Gaski, Harald – Hirvonen, Vuokko – Näkkäläjärvä, Ellen 1992: Girjjálašvuo#a tearpmat.

Analysahárjehusat: Skåden, Sigbjørn 2009: Prekariáhta lávlla; Vuolab, Kerttu 2008: Bárboáirras; Huuva, Rose-Marie 2006: Li mihkkege leat; Vest, Jovvna-Ánde 1997: Árbbola##at I; Lukkari, Rauni Magga 1991: Mu gonagasa gollebihtasat; Paadar-Leivo, Rauna 1990: Hálssatanjeakki noaidi; Vuolab, Kerttu 1990: #eppari #áráhus; Pedar, Jalvi 1992: Sátnedáidu; Paltto, Kirsti 1989: Guovtteoavvat nisu; Valkeapää, Nils Aslak 1989: Beavi Áh#ážan; Turi, Johan 1987: Muihtalus sámii birra, s. 11–135, 181–188; Utsi, Paulus 1980: Giela gielain; Sirma, Olaus: Guldnasaš ja Moarsi fávrrot; Fjellner, Anders & Gaski, Harald 2003: Beavvi bárdni; Saba, Isak: Sámi soga lávlla.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Tente ja analysahárjehusat dahje essea

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor ja universitehtalektor

Työelämäyhteistyö:

-

683461P: Saamen kirjallisuus, 3 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

inarinsaame

Ajoitus:

3. - 5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Perehdytään inarinsaamelaiseen kaunokirjallisuuteen eritoten kielen kirjallistumisen näkökulmasta. Opintojakson suoritettuaan opiskelija laajemmin inarinsaamelaista kaunokirjallisuutta sekä tietää sen merkityksen kielen kirjallistumista ajatellen.

Sisältö:

Inarinsaamelaiset elämäkertamuistelukset sekä uudempi kaunokirjallisuus.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus tai itseopiskelu

Toteutustavat:

Luennot ja kirjapaketti TAI pelkkä kirjapaketti

Kohderyhmä:

Pakollinen kurssi inarinsaamen aineenopettajiksi aikoville, muille inarinsaamen opiskelijoille vapaaehtoinen.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Tämä opintojakso korvaa kurssin Tutkimus tutuksi.

Oppimateriaali:

Sovitaan erikseen

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luento-osuudesta luentotentti tai –päiväkirja; kirjallisuusosuudesta kirjatentti tai essee

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

yliopistonlehtori

Työelämäyhteistyö:

-

Lisätiedot:

Muut kuin aineenopettajiksi aikovat voivat sijoittaa kurssin aineopintojen vapaaehtoisin opintoihin.

683477P: Sananmuodostusoppi, 3 - 4 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Minna Rasmus

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683477P Sananmuodostusoppi (AVOIN YO) 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 1. jahki, 2. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta hálddaša davvisámegiela sátneráhkadeami sihke geavatláš ja teorehtaláš dásis. Son máhtta suorggidit ja goallostit sániid ja govvidit sámegiela sátneráhkadanvuogiid.

Sisältö:

Sisdoallu: Kurssa temáide gullet sátneráhkadeami sajádat giellaoahpas, sátneráhkadeami govvideapmi, sámegiela sátneráhkadanvuogit, sániid surggiideapmi ja goallosteapmi.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (32 h), hárjehusat ja ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Nickel, Klaus Peter 1994: Samisk grammatik, s. 219–389; Konrad Nielsen: Lærebok i lappisk I; Turi, Else R. 1997: Davvisámegiela morfologijja – kompendia. Eará materiála juhkojuvvo logaldagain.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Tente

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Universitehtalektor

Työelämäyhteistyö:

-

683414A: Sanasto, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683414A Tekstit 3.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki, 1. perioda

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta lea #ik#on sámegielat teavsttaide sátneráju ovddideami perspektiivvas. Son lea viiddidan iežas sátneráju ja fraseologijja ja #állán sátnerádjobarggu.

Sisältö:

Sisdoallu: Sámegielat teavsttaid analyseren ja sátnerádjobarggu #állin.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (28 h), hárjehusat, ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii ja sátnelistu ráhkadeapmi

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Oahppamateriála: Vuolab, Kerttu 2008: Bárbmoáirras; Guttorm, Eino 1986: Behtar soa#is; Guttorm, Hans Aslak 1986: Iešnjárgga šiljut ja 1996: Šuvvi jahki; Hætta, Lars ja Bær, Anders 1982: Mitalusat.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:**#a#ahanvuogit:** TenteLue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:****Árvvoštallan:** 0#5**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Universitehtalektor**Työelämäyhteistyö:**

-

683492S: Sosiolingvistiikka ja kontaktilingvistiikka, 4 op**Voimassaolo:** 01.08.2013 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Oahppi dovda sosiolingvistihka ja kontáktalingvistihka guovddáš doahpagiid, teoriijaid ja dutkanmetodaid. Son máhtta analyseret, mo iešgu#et sosiálalaš ja servodatlaš dahkkit váikkuhit sámegielaide ja daid geavahussii, mo iešgu#et davviriikkalaš váldogielat váikkuhit sámegielaide, ja makkár hástalusaid má#ggagielat servodat buktá sámegielaid seailumii ja gáhttemii.

Sisältö:

Sisdoallu: Logaldagat ja ieh#anas lohkanbargu.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Logaldagat (32 h) ja girjjálašvuoha.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkit

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Almmuhuvvo sierra

Suoritustavat ja arviointikriteerit: Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:****#a#ahanvuogit:** Tente ja/dahje #álalaš barggut**Vastuuhenkilö:****Vástuolmmoš:** Universitehtalektor**Työelämäyhteistyö:**

-

683625P: Taivuttamisen harjoituskurssi, 3 op**Voimassaolo:** 01.08.2011 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 3. ja 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija pystyy taivuttamaan rutiininomaisesti myös harvinaisempia sanoja ja sanojen harvinaisempia tai vaikeita taivutusmuotoja taivutuskategorian ja sanassa olevien äänteiden perusteella.

Sisältö:

Opintojakson aikana perehdytään verbien ja nominien rutiininomaiseen taivuttamiseen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

harjoitukset ja kotitehtävät

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

Suoritettuna vähintään opintojakso Inarinsaamen peruskurssi.

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

harjoituksiin osallistuminen tai tentti

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.**Arviointiasteikko:**

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori tai tuntiopettaja

Työelämäyhteistyö:

-

683407P: Taivutusoppi, 5 op**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Leikkaavuudet:**

ay683407P Taivutusoppi (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä**Laajuus:****Viidodat:** 3 - 5 o#**Opetuskieli:****Oahpahusgiella:** Davvisámegiella.**Ajoitus:****Áigi:** 1. jahki, 1. perioda**Osaamistavoitteet:****Oahppanulbmil:** Studeanta máhtta davvisámegiella sátnesojuhusa ja dasa gullevaš jietnadatmolsašuddamiid.

Son lea oahppan guovddáš terminologijja ja sus lea dáidu identifiseret, buvttadit ja analyseret sojahanhámiid.

Studeanta máhtta geavahit guovddáš refereansagirjjálašvuo#a.

Sisältö:**Sisdoallu:** Logaldagat ja ieh#anas oahpásmuvvan giellaohppii. Riekta#állin- ja sojahanhárjehusat ja #álaláš dujiid analyseren ja kommenteren sojahanoahpa perspektiivvas.**Toteutustavat:****Ollašuhttinvuogit:** Logaldagat (36 h), hárjehusat ja ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.**Esitietovaatimukset:**

-

Oppimateriaali:

Vuolab-Lohi, Kaarina: *Sojahanoahppa* (má#ggus); Nickel, Klaus Peter 1990: *Samisk grammatikk*, Turi, Else R. 1997: *Davvisámegiela morfologiija* – kompendia.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Tente

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Universitehtalektor.

Työelämäyhteistyö:

-

683479S: Teoreettinen kirjallisuus, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 3 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovdá iežas dutkansuorggi teoriijaid ja metodologiija. Studeanta lea guorahallan iežas pro gradu -barggu fáddái guoski teorehtalaš girjjálašvuo#a kritihkala##at ja árvvoštallan dan iežas dutkamušá perspektiivvas.

Sisältö:

Sisdoallu: Studeantta iežas dutkansuorggi teoriijat ja metodologiija.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Seminárabargan ja essea

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: #a#ahuvvo kurssa 683426S *Graduseminára* oktavuo#as

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: *Tutki ja kirjoita*; studeantta iežas dutkansuorggi die#aláš girjjálašvuohta.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: essea

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor

Työelämäyhteistyö:

-

683644S: Tutkimuksen historia, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame ja / tai suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana tutustutaan saamen kielten historiaan, aiempaan tutkimukseen, teorioihin ja metodeihin.

Opintojakson aikana harjaannutaan arvioimaan kriittisesti aiempaa alan tutkimustietoa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida oman tutkimusalansa historiaa, aikaisempia tutkimuksia, teorioita ja metodeja. Opiskelija osaa käyttää oman pro gradu –työnsä teoreettista ja metodista lähdekirjallisuutta ja arvioida sitä kriittisesti oman tutkimuksensa näkökulmasta. Opiskelija arvioi alan tutkimustietoa, jakaa tietämystään muiden kanssa ja osallistuu tieteelliseen keskusteluun.

Sisältö:

Oman tutkimusalan kansainvälisen, suomalaisen ja saamelaisen tutkimuksen historian pääpiirteet, tärkeimmät tutkimussuuntaukset, hankkeet, instituutiot ja tutkijat.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Seminaarityöskentely ja viiden sivun pituinen essee oman tutkimusalan historiasta.

Kohderyhmä:

inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

suoritetaan opintojakson Graduseminaari yhteydessä

Yhteydet muihin opintoihin:

Oppimateriaali:

Oman tutkimusalan tieteellinen kirjallisuus; Heikkinen, Agander ja Vaattovaara (1997) 2005: Tiedonhakijan teho-opas; Kinnunen, Merja & Löytty, Olli (toim.) 2002: Tieteellinen kirjoittaminen; Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula (2004) 2006: Tutki ja kirjoita; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5–89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen: Tiede ja teksti, Tehoa ja taitoa tukielman kirjoittamiseen, s. 3–55, 89–191.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa tästä linkistä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Essee ja seminaarityöskentely.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 – 5

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683433S: Tutkimuksen historia, 3 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 4 o#

Opetuskieli:

Oahpahusgiella: Davvisámegiella.

Ajoitus:

Áigi: 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta dovda iežas dutkansuorggi historjjá ja su pro gradu -barggu fáddái guoski ovddit dutkamušaid. Studeanta lea guorahallan gáldogirjjálašvuo# a kritihkala##at ja árvvoštallan dan iežas dutkamuša perspektiivvas. Studeanta máhtta juogadit die#alaš die#uid earáiguin ja váldá oasi die#alaš ságastallamii.

Sisältö:

Sisdoallu: Studeantta iežas dutkansuorggi dutkamuša historjjá váldosárgosat, deháleamos dutkanorientašuvnnat, prošeavttat, institušuvnnat ja dutkit.

Toteutustavat:

Ollašuhttinuogit: Seminárabargan ja essea

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegeiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: #a#ahuvvo kurssa 683426S *Graduseminára* oktavuo#as.

Oppimateriaali:

Oahppamateriaála: Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: *Tutki ja kirjoita*, studeantta iežas dutkansuorggi die#alaš girjjálašvuohta.

Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Essea

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor.

Työelämäyhteistyö:

-

683487A: Tutkimusaineiston keruu ja käsittely, 4 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

4 o#

Opetuskieli:

davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Stu#eanta dovda gielladie#alaš dutkamuša materiála#oagginvugiid ja máhtta ieh#anasat plánet dutkanmateriála #oaggima girjjálašvuo#as, arkiivvas dahje gieddebarggu bokte. Son máhtta váldit vuhtii #oaggimii laktáseaddji hástalusaid ja vejolaš váttisvuo#aid, #a#ahit #oagginprošeavtta, ja ordnet iežas materiála arkiivii vorkema várás.

Sisältö:

Láidehuslogaldagain gie#ahallojuvvojit giellamateriála #oaggimii ja gie#ahallamii guoski almmolaš gažaldagat.

Stu#eanta ráhkada #oagginplána, mii gie#ahallojuvvo semináras, ja das ma##á #a#aha #oagginbarggu ieh#anasat. Máhcahuvvon bargu gie#ahallojuvvo máhcahatsemináras.

Toteutustavat:

logaldagat, seminárat, oahpásmuvvan arkiivii, ieh#anas #oagginbargu

Kohderyhmä:

sámegiela váldoávnnaslohkkit

Esitietovaatimukset:

vuoh#ooahput galget leat #a#ahuvvon

Oppimateriaali:

Materiála juhkkovuo láidehuslogaldagain. Doarjamateriálan: Paula Kalaja, Riikka Alanen & Hannele Dufva (doaimm.) 2011: Kieltä tutkimassa. Tutkielman laatijan opas.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

ieh#anas #oagginbargu

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

professor

Työelämäyhteistyö:

-

683633A: Tutkimusmateriaalin kokoaminen ja käsittely, 3 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

3 op

Opetuskieli:

inarinsaame, pohjoissaame ja / tai suomi

Ajoitus:

2. - 3. vuosi; ajoitussuositus: kandidaatintutkielman yhteydessä tai ennen sitä

Osaamistavoitteet:

Opintojakson aikana perehdytään kielitieteen keskeisiin kvalitatiivisiin ja kvantitatiivisiin tutkimusmenetelmiin sekä aineiston hankintaan ja analyysiin. Opintojakson aikana opiskelija harjoittelee tutkimusmateriaalin kokoamista ja käsittelyä kandidaatintutkielmansa näkökulmasta.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee tutkimuksen konkreetit aineiston hankinta- ja analyysimetodit (laadulliset ja määrälliset metodit) ja niiden sovellukset. Opiskelija lähestyy tutkimusmenetelmien valintaa omasta tutkimusongelmastaan käsin.

Sisältö:

Keskeiset kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset aineiston hankinta- ja analyysimetodit

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

luennot ja harjoitukset; seminaarityöskentely, kirjallisuus

Kohderyhmä:

Pakollinen inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijoille

Esitietovaatimukset:

Opintojakson suorittaminen kandidaatintutkielman yhteydessä tai ennen sitä.

Oppimateriaali:

Oheismateriaali esim. Juha T Hakala 2008: Uusi graduopas. Toinen painos. Helsinki: Gaudeamus; Sirkka Hirsjärvi – Pirkko Remes – Paula Sajavaara 2009: Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

aktiivinen osallistuminen ja / tai kirjallisuuden referointi sopimuksen mukaan

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

hyväksytty / hylätty

Vastuuhenkilö:

lehtori

Työelämäyhteistyö:

-

683421A: Tutustuminen työelämään, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Työharjoittelu

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

Viidodat: 6 – 8 o#

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta lea oahpásmuvvan bargoeallimii ja dan gáibádusaide sámegielat bargobirrasis.

Sisältö:

Sisdoallu: Studeanta bargá dakkár barggu, mas gáibiduvvo sámegiela máhttu. Hárjehallanbáikki ohcamis vástida studeanta ieš. Báiki sáhtta leat maid Suoma olggobealde.

Toteutustavat:

Ollašuhttinvuogit: Kopijja bargoduo#áštusas ja unnimustá ovttá siiddu raporta, mas studeanta reflekttere barggu oktavuo#a sámegiela oahpuide.

Kohderyhmä:

Ulbmiljoavku: Sámegeiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Oktavuo#at eará oahpuide: Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Bargoduo#aštus ja raporta.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: Dohkkehuvvon/hilgojuvvon.

Vastuuhenkilö:

Vastuolmmoš: Professor.

Lisätiedot:

Lassedie#ut: Ovttá mánotbaji bargohárjehallan vástida 6 o#, guovtti mánotbaji bargohárjehallan fas 8 o#.

683429S: Valinnaiset kurssit, 2 - 12 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Marjatta Jomppanen, Jussi Ylikoski

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 2–12 o#

Ajoitus:

Áigi: 4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#u o##a erenomáš surggiide ja #iek#uda die#uid ja dáidduid vuo##o- ja ávnasoahpuid kurssaid sisdoaluin.

Sisältö:

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat, girjetenttet dahje esseat soahpamuša mielde

Kohderyhmä:

Sámegeiela lohkkit

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Logaldattenttet, girjetenttet dahje esseat.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor

Työelämäyhteistyö:

-

683450A: Valinnaisia opintojaksoja, 1 - 8 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

Viidodat: 8 o#

Ajoitus:

Áigi: 2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppanulbmil: Studeanta #iek#u o##a erenomáš surggiide.

Toteutustavat:

Ollašuhhtinvuogit: Logaldagat, girjetenttet dahje esseat soahpamuša mielde

Kohderyhmä:

Sámegeiela lohkkit

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#a#ahanvuogit: Logaldattenttet, girjetenttet dahje esseat.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Árvvoštallan: 0#5.

Vastuuhenkilö:

Vástuolmmoš: Professor

Työelämäyhteistyö:

-